A°. 1821. N°. 27.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den 7den* JULI, 1821.

Advertentie.

Bij de Hooge Regering ontvangen zijnde de beslissing van Z. M. den Koning, omtrent de vereevening der schulden van het voormalig Hollandsche bestuur dezer bezittingen, vervat in een Koninklijk besluit van den 4 november 1820, zoo wordt dat besluit bij deze gebragt, ter kennis van de belanghebbenden, zoo als hetzelve hieronder is geinsereerd.

Terzelfder tijd wordt aan de belanghebbenden medegedeeld, dat door den Gouverneur Generaal in Rade, naar aanleiding van art. 8 van het gemelde besluit, eenige leden aan de reeds bestaande kommissie van onderzoek voor den Indischen achterstand, zijn toegevoegd, ten gevolge waarvan die kommissie, als nu onder de benaming van *kommissie van liquidatie voor den indischen achterstand*, is zamengesteld als volgt:

De heer *J. G. Bauer.*
„ Mr. *J. Bousquet.*
„ Mr. *S. van de Graaff.*
„ Mr. *P. H. Esser*, en
„ *F. H. Haase.*

Deze kommissie heeft tevens in last bekomen, om ten spoedigste eene voordragt aan het Gouvernement te doen, over de wijze waarop zij zich van den haar opgelegden taak zal kwijten, en zal nader aan het publiek kennis geven, van de bepalingen die daaromtrent zullen worden gemaakt, in verband met art. 9 van het meergemelde Koninklijke besluit.

Batavia, den 29 juni 1821.

Ter ordonnantie van Z. E. den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris.
J. C. BAUD.

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt, ons, door onzen Minister voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien aangeboden, met betrekking tot de vereevening der schulden van het voormalig Hollandsche gouvernement in onze Oost-Indische bezittingen;

Overwegende,

Dat, blijkens het rapport der commissie, welke, met de opsporing en voorloopige beoordeeling dezer schulden is belast geweest, derzelver globaal montant ongeveer *vier millioenen guldens* bedraagt;

Dat dezelve, in der tijd, ten bate van onze Oost-Indische bezittingen, zijnde gecontracteerd, de regtvaardigheid vordert, dat de kwijting, uit de middelen dezer bezittingen, gevolg neme;

Dat de belanghebbenden, op zoodanige kwijting, bereids aanspraak hebben gehad van het oogenblik, waarop de kolonien, in het bezit van derzelver wettigen eigenaar zijn terug gekomen, te meer, daar de meeste vorderingen ontstaan zijn uit de quotisatien, uit gedwongen geldheffingen en andere algemeene maatregelen, welker uitwerkselen aan geenen twijfel konden onderworpen zijn; dat echter de noodzakelijkheid, om den loopenden dienst eerst op een' vasten voet te brengen, en andere daarbij gekomen toevallige omstandigheden, het remboursement der verevende hoofdsommen eenen geruimen tijd hebbende belet en vertraagd, het niet meer dan billijk is, de belanghebbenden deswege schadeloos te stellen door het valideren van renten, sedert het bovengemelde oogenblik, waarop *Nederland* in het bezit van *Java* is hersteld.

Dat de aldus, ter voldoening van het kapitaal en intresten, vereischte som te zwaar wezen zoude, om, zonder gevaar voor het naauwelijks opgerigte finantie-wezen der kolonie, dadelijk en op ééns, te worden uitgegeven;

Willende, in deze, de regtmatige aanspraak der particulieren en het publiek belang in eene gewenschte overeenstemming brengen.

Den raad van state gehoord;

(Advies, 31 october 1820, no. 4)

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De schulden, in Nederlandsch Oost-Indië, door het voormalig Hollandsch bestuur, gecontracteerd, en welke, door den Gouverneur Generaal in Rade, op voordragt der bereids te *Batavia* gevestigde kommissie van onderzoek voor den Indischen achterstand, volgens de gronden, in het rapport der personele kommissie, onder de dagteekening van 31 october 1818, voorgesteld, en op den voet, in het volgende artikel bepaald, successivelijk zullen worden liquide verklaard, erkennen wij als eenen last, op die bezittingen rustende, en bevelen, dat dezelve, uit de middelen dier bezittingen, zullen gekweten worden.

Art. 2. Bij de berekening der waarde van elke vordering, zal de rijksdaalder zilver, *acht en veertig* stuivers Indisch gelden, en het oude krediet-papier worden gereduceerd, volgens den maatstaf van zes en een halve rijksdaalder voor één piaster, de piaster tot *zes en zestig* stuivers Indisch.

Voorts zal als beginsel worden in acht genomen, dat in geen geval meer te restitueren is, dan, door de koloniale kas, werkelijk is genoten, en zal mitsdien de vereevening der kwitantien voor getourneerde gelden, volgens de in het *eerste* lid van dit artikel bepaalde evenredigheid, geschieden, met terzijdestelling der bepalingen van waarde, in der tijd, door het Hollandsch bestuur, gedaan of gelast; terwijl de bewijzen, tot ontvang van produkten, voor zoo veel berekend zullen worden, als deswege in kas gestald is, en in die munt, waarin deze stelling bewezen worden zal, te zijn gedaan.

Art. 3. Het principaal van elke aldus bewezen en in indische guldens verevende schuld, zal worden vermeerderd met het bedrag van intrest, a 6 pCt. 's jaars, gerekend te zijn ingegaan met den 1sten augustus 1816, en loopende tot ultimo december 1820.

Art. 4. Voor het gene, ten gevolge van al het voorschrevene, blijken zal aan elken belanghebbenden te competeren, zullen worden afgegeven schuldbewijzen of certificaten ten laste der indische kas, a *duizend* indische guldens het stuk, en dragende eene rente van *zes ten honderd* in het jaar, te beginnen met primo januari 1821, en te eindigen op het tijdstip der aflossing.

Art. 5. In 1821, en in ieder van de volgende jaren, tot op de geheele aflossing der in voormelde voege af te gevene schuldbewijzen, zal op de Indische begrooting van uitgaven, eene som van *vier maal honderd duizend Indische guldens* gebragt worden, ter kwijting, *in de eerste plaats*, van de successivelijk vervallende renten, en, voor het overschietende, tot *f* 400,000 toe, ter aflossing der hiertoe, jaarlijks, bij publieke loting, aan te wijzen certificaten, afgegeven voor schulden, geliquideerd op den voet, bij het tegenwoordig besluit voorgeschreven; zullende het montant der aflossing jaarlijks accresseren met de vervallen renten der afgeloste certificaten.

De eerste dezer lotingen zal geschieden in de maand *januari* van het jaar 1822.

De afgeloste certificaten zullen niet aangehouden, maar, jaarlijks, openlijk verbrand worden.

Art. 6. Wij behouden Ons voor, om evengemelde som te vermeerderen naar gelang van het gene de staat van het Indische finantie-wezen en de behoeften van den loopenden dienst, in der tijd, zullen gedoogen.

Art. 7. Daarenboven zullen de dikwijls gemelde certificaten, als gereed geld, worden aangenomen in voldoening van den prijs der Oost Indische domeinen, die wij geraden mogten vinden, om te doen verkoopen.

Art. 8. De werkzaamheden, verbonden aan de beoordeeling en de vereevening, in de eerste artikelen van dit besluit omschreven, zullen geschieden door de bereids te *Batavia* gevestigde *commissie van onderzoek voor den indischen achterstand.*

Art. 9. De Gouverneur Generaal in Rade van Nederlandsch Indië zal de termijnen bepalen, binnen welke de belanghebbenden, bij denzelven achterstand, hunne vorderingen, met derzelver bewijzen, zullen moeten hebben ingediend, en de commissie van onderzoek, den haar toevertrouwden arbeid geheel zal moeten hebben volbragt.

En is onze Minister voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien belast met de executie van dit besluit, aan hetwelk, door zijne zorg, alle mogelijke publiciteit zal worden gegeven; zullende voorts een afschrift van hetzelve worden gezonden aan den Raad van State, tot informatie.

Gegeven te Brussel, den 4den november des jaars 1820, het zevende van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) S. DASSEVAEL.

BENOEMINGEN.

Civiele.

Tot superintendent van het vendu departement, *C. ten Cate.*

Tot hoofd-kommies bij de hoofd-inspectie van den waterstaat, *A. Boshouwer.*

Tot opziener der landelijke inkomsten van de 3de klasse te Djepan, (residentie Rembang,) *C. F. von Weijher.*

Koloniale Marine.

Tot kadet bij de koloniale marine, *P. A. C. van Kervel.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Plaatselijke Staf.

Tot kommandant van Buitenzorg, de luitenant kolonel en aide de camp bij Zijne Excellentie den Heere Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, *J. B. Cleerens.*

Geneeskundigen dienst.

Tot chirurgijn der 3de klasse, den eléve, *H. Schmulling.*

DEMISSIEN.

Honorabel uit Z. M., militairen dienst ontslagen, de 2de luitenant kwartiermeester, *G. C. D. Neuman*, en de 2de luitenant, *A. U. Boonêmmer*, beiden van het 26ste bataillon infanterie.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen Straat-Sunda door gezeild.

Uitgezeild.

Junij 27 — *Engs. schip William Neilson, J. Pearson, van Samarang den 21 junij, naar Liverpool, passagier den chir. maj. J. Schelling.*

BATAVIA.

Aangekomen.

Junij 29 — *Amerik. brik Cormandel, J. B. Osgood, van Antwerpen den 17 maart. — Ned. brik Jacoba, Lie Sion, van Banda & Samarang den 15 junij.*

— 30 — *Ned. brik Elizabeth, C. Fertherlij, van Tagal & Cheribon den 25 junij; dito. Anna Maria, C. Knuppel, van Samarang den 23 dito., passagiers, de heeren Luijten & Posmans.*

Julij 1 — *Eng. brik Clementine, F. Lamaury, van Bencoolen den 20 junij; dito. Guide, P. Gorden, van New South Walis den 26 mei. — Ned. schoener Hocklij, Long Honghouw, van Banjoewangie den 24 junij.*

— 3 — *Ned. brik Aglaija, J. L. Tenbruggenkate, van Tagal & Cheribon den 27 junij.*

— 3 — *Ned. schip Maria Louiza, L. Heikoop, van Samarang den 30 junij; dito. Indramaijoe, L. Meuldijk, van Indramaijoe den dito.*

— 4 — *Z. M. brik Irene, kapitein luitenant E. Lucas, van Malacca den 6 junij & Muntok den 20 dito., passagier, de heer & mev. Paris de Montaigu, 1 Eng. koopvaardij kapitein & eenige militairen.*

Vertrokken.

Junij 30 — *Ned. schip Jacoba, J. A. Schmidt, naar Indramaijoe; dito. Mahomet Shaw, P. Roij, naar Calcutta. — Amerik. schip Ganges, E. Bray, naar Samarang; dito. Louiza, Smith, naar dito. — Eng. brik McCaulay, Forter, naar Calcutta.*

— 1 — *Ned. schip Tjimanuk, E. Noël, naar Indramaijoe.*

— 2 — *Ned. schip L'Esperance, A. Grohdt, naar Banka, passagier, de heer Smith; dito. schoener Duckling, C. Lee, naar Muntok, Riouw & Sincapoera. — Eng. schip Wellington, G. Maxwel, naar Sincapoera, Malacca & Calcutta, passagier, de heer T. Rosf.*

— 3 — *Z. M. korvet Arend, kapt. luit. A. van Daalen, keers stellende om de Noord-west.*

— 4 — *Z. M. kanonneer-boot No. 11, luit. F. Dahl, naar Pakkies.*

— 5 — *Ned. brik Debora, J. Ternatus, naar Tagal; dito. Goerab Semoet, Tjie Wanboen, naar dito.*

— 6 — *Amerik. schip Persia, H. Hale, naar Siam.*

Schepen liggende ter reede.

Z. Ms. wag-schip *Tromp*; brik *Irene*; schepen *Cornelia, Cornelia Sara, Aurora, Flora, Jan & Cornelis, Margaretha, Johanna Maria, Fredrik Hendrik, Fattal Carrim, Antoinetta, De Onderneming, Welhelmina, Anna, De jonge Anthonij, Mattara, Elizabeth, Maria Louiza*; brikken *Fredrik, Bianhong, Tjin Him, Anna Maria, Elizabeth, Beeroeng, Cato, De jonge Jacobus, Tikfing, Goanlie, Jacoba, Elizabeth, Anna Maria, Agalaija, Indramaijoe*; schoeners *Haphin, Hocklij, Sala Sala Martha.* — Eng. schepen *Mary, Fort William, Lord Wellington, Jane, Prince Regent, Northumbrian, Indiana, Sumadanij, Eliza*; brikken *Favorite, Clementine, Guide*; schoener *Derwent.* — Fransch schip *Le Jean Jacques.* — Portug. schepen *Pe. Reyde Reyno Unido, Conceiçao*; brik *Asumpçao.* — Deensch schip *Souvereign.* — Amerik. schepen *Bingham, Margaret, London Packet, Cordelia, Hamilton, Liverpool Packet, Pactolus, Voltaire, Ea, Marijann, Generaal Smith, Panther*; brikken *Homer, Mary en Eliza, Coromandel.* — Chinesche jonken *Baudseeng, Hokgoan, Ocijtenseng, Thaijlaij, Hokthaij.*

SAMARANG.

Aangekomen.

Junij 25 — *Chinesche brik Jacoba, Lie Sion, van Banda; dito. Wanhin, The Kweko, van Rembang. — Ned. schoener Rembang, C. Stricker, van dito.*

— 26 — *Ned. brik Hendrik, J. Barens, van Tagal; dito. schoener Molucco, T. S. Pettij, van Batavia.*

— 27 — *Ned. brik Tweed, T. H. Jackson, van Batavia.*

— 28 — *Amerik. schip Alert, D. Nyl, van Batavia. — Arab. schip Jadul Karim, Said Abdul Rachman Atas, van Paccalongan.*

— 29 — *Amerik. brik Hindu, J. Garner, van Batavia; dito. Naiad, M. Osgood, van dito.; dito. schip Bengal, T. Moriarty, van dito.; dito. William Penn, S. Smit, van dito.*

— 30 — *Ned. schip Star, J. G. Duncan, van Sourabaija, met Z. M. troepen.*

Vertrokken.

Junij 26 — *Ned. schoener Rembang, C. Stricker, naar Batavia. — Chinesche brik Jacoba, Lie Sion, naar dito.*

— 28 — *Ned. brik Elizabeth, W. Woollelj, naar Sourabaija; dito. schoener Molucco, T. S. Pettij, naar Paccalongan & Batavia, passagiers, de heeren Varkevisser & J. H. F. Bach.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. brik *Zee Hond*; schip *Maria Louiza*; brikken *De Goede Voornemens, Helena, Pieternella, Maxima, Farneilia*; schoeners *Eliza, Johanna Elizabeth*; chaloup *Pamela.* — Eng. schip *Asia.* — Amerik. schepen *Messenger, Marimack, North Point, Romulus*; brikken *Ellen Douglas, Marij.* — Arab. schepen *Fattal Rachman, Manzoor, Pataholcair, Magbar, Maria*; brik *Fataholcair*; chaloup *Cheribon.* — Maleidsche brikken *De Goede Hoop, Gollek*; sala sala *Sirie Tanjong*; schoener *Reman Tjieta.* — Chinesche brik *Tjoangien*; schoener *De Hoop*; chaloup *Haphin.*

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Junij 24 — *Ned. brik Constantia, J. Martar, van Banjoewangie den 20 junij, met 4 militairen; dito. schoener Cecilia, Saleh, van Rembang den 5 junij.*

— 28 — *Ned. schip Abdul Karim, B. Martin, van Amboina den 17 mei, passagiers, 1 gepensioneerd officier en familie, 2 Chinesen, 2 Inlanders, 2 Inl. vrouw en 1 Arabier.*

— 29 — *Eng. kotter Frolic, J. Randle, van Samarang den 21 junij, passagiers, de heeren Boulton, en Raimen met gevolg.*

Vertrokken.

Junij 23 — *Ned. schip Marzoek, Sech Hawal, naar Grisse, Rembang, Samarang, Paccalongang, Tagal & Batavia.*

— 27 — *Ned. brik Kiem Swempe, N. T. Reano, naar Grisse.*

— 28 — *Z. M. roei-kanonneer-boot No. 8 2de luitenant A. Bartels, naar Rembang; Ned. schip Star, J. G. Duncan, naar Samarang & Batavia, passagiers, 1 officier, 1 Europ. soldaat, 12 Amboinesen en 8 Inlanders.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schoener *Schildpad*; schepen *Rosalie, Hubsoen, Thomas Wilson, Prince Blucher, Vrouw Helena, Johana Frederika, Vrede & Rust, Celia, Abdul Karim*; brikken *Willem Johan, Ladie Pontianak, Anna, Bagoes Salam, Beeroeng, Amazoon, Maria, Aurora, Adsistentie, Wesp, Joseph, Constantia, Tapier*; schoeners *Rose, Phenix, Lucifer, Aligator, Sophia, Drake, Cecilia*; kotter *De Goede Hoop*; Eng. kotter *Frolic.* — Amerik. schepen *Glide, Hercules.*

BATAVIA, *den* 6 *Julij.*

Opgave der *dagelijksche* sterfte aan de *Cholera Morbus* volgens de rapporten der onderscheidene residenten.

In de residentie Bantam . . . 100 menschen.
„ „ Batavia . . . 5 „
„ „ Buitenzorg, niet opgegeven.
„ „ Preang. Reg. 4 menschen.
„ „ Crawang . . . 24 „
„ „ Cheribon, niet opgegeven.
„ „ Tagal . . . „ „
„ „ Pekalongang . 43 menschen.
„ „ Samarang;
Stad en voorsteden . . . 10 „
Regentschap Samarang . . 4 „
„ Kandal . . . 9 „
„ Damak . . . 119 „
In de residentie Sourakarta . 46 „
In de landen van den Prins
Prang Wedono . . . . . 4 „
In de residentie Japara.
Regentschap Japara . . . 10 „
„ Koedus . . . 17 „
„ Pattij . . . 21 „
„ Joana . . . 14 „
In de residentie Rembang . . 83 menschen
„ „ Grisse . . . 108 „
„ „ Sourabaija;
Stad en campongs. 59 „
Buiten districten. 126 „
In de residentie Passarouang. 194 „
„ „ Bezoekie . . 23 „
Op het eiland Madura;
Residentie Sumanap . . 20 „

Hebbende de ziekte zich mede op Bancalang en andere plaatsen van dat eiland vertoond, doch geene berigten van de sterfte zijn tot heden ontvangen.

EUROPA.

SPANJE.

MADRID, *den* 20 *november.*

Men schrijft van Rio-Janeiro, onder dagteekening van den 15den augustus, hetgeen volgt:

„ Men heeft, in de dagbladen van Buenos-Ayres, met verwondering het manifest aan de amerikanen en andere dekreten des konings van Spanje gelezen, en men is bovenal verrascht geweest, die in zijn geheel, zonder aanteekeningen of honende aanmerkingen, geplaatst te vinden.

„ Alle de brieven van Buenos Ayres verzekeren, dat de gelukkige gebeurtenissen in het Schier-eiland de hoop in de gemoederen der brave inwoners dier ongelukkige stad hebben doen herboren worden, en dat zij niet alleen niet weigeren zullen, in den schoot van het moederland terug te komen, maar dat zij genegen zijn, zulks te verzoeken, indien zij het niet reeds gedaan hebben, door middel eener deputatie, welke men zegt, kortlings naar Spanje vertrokken te zijn. Tien jaren van revolutie hadden verscheiden personen, die dezelve niet bemiuden, medegesleept, doch die, door geweldige vervolgingen, met reden verschrikt, meer gezindheid betoond hebben, om zich te verdedigen, zoo lang het voormalig stelsel bestaan heeft. Deze vrees is thans, door den waarborg, welke de nieuwe orde van zaken in Spanje aanbiedt, verdwenen. De amnestie zal opregt zijn, de voordeelen zijn wezendlijk; de toestand van Buenos-Ayres is wanhopend; eene spoedige bevrediging kan dus niet in twijfel getrokken worden.

„ De ingezetenen van Monte-Video betoonen zich iederen dag meer gehecht aan het moederland. De portugesche generaal *Lecor* heeft de grootste moeite gehad, om de vaderlands-liefde, en de buitengewone geestdrift van die getrouwe stad te beteugelen, toen haar de belangrijke tijding van de spaansche herschepping, welke men echter lang geheim had gehouden, bekend werd.

„ Chili bevindt zich bijna in eenen gelijken toestand als Buenos-Ayres."

(*Staats Courant.*)

BEIDE SICILIEN.

NAPELS, *den* 10 *november.*

De brief, welken de Koning van den Koning van Zweden ontvangen heeft, in antwoord op de kennisgeving van de plaats gehad hebbende verandering in het regerings-stelsel en van het aannemen der constitutie, luidt aldus:

„ Zeer hooge en zeer magtige Prins, broeder, bloedverwant en zeer waarde vriend! Door uwen brief van den 19 augustus heeft het Uwe Majesteit behaagd ons de gelukkige verandering van regeringsvorm te berigten, die onlangs in Uwer Majesteits Staten heeft plaats gehad, door het aannemen der constitutie van Spanje, met eenige noodzakelijke veranderingen. Wij wenschen, dat deze gebeurtenis nieuwe voordeelen en eene volmaakte en duurzame welvaart aan Uwe Majesteit en deszelfs onderdanen zal verschaffen. Beiden geluk wenschende, zijn wij overtuigd dat de hoop, welke Uwe Majesteit voedt van de vermeerdering van den voorspoed des volks der Beide Sicilien, door het Opperwezen zal verhoord worden, in wiens hoede wij Uwe Majesteit en de nieuwe regeringsvorm van zijn Koningrijk aanbevelen.

„ Gegeven te Stockholm, in ons koninklijk kasteel, den 16 September 1820.

„ *Uwer Majesteits goede broeder, bloedverwant en vriend,*

„ KAREL JAN."

(*Rotterd. Courant.*)

NAPELS, *den* 14 *november.*

Zie hier de nota van wege ons hof aan dat van Oostenrijk gerigt en aan de overige staten van Europa medegedeeld.

Officiële Nota van het ministerie van buitenlandsche zaken van Napels, in naam van Z. M. den Koning der Beide Sicilien, aan alle de hoven van Europa.

NAPELS, *den* 1 *october* 1820.

Z. M. de Koning der Beide-Sicilien ec. in tegenwoordigheid van het nationaal parlement,

den eed van trouw herhaald te hebben aan het nieuwe staats-verdrag, hetwelk de belangen zijner koninklijke dijnastie met die van zijn volk tot een eenig gemeen belang heeft zaamgesmolten, gelooft, dat het de eerste en gewigtigste zijner pligten is, alle de maatregelen te nemen, die tot de bevestiging van zijn werk kunnen bijbrengen en hetzelve behoeden kunnen voor de aanvallen, waarmede de ontwerpen eener verkeerde staatkunde en ongegronde vooringenomenheid het zouden kunnen bedreigen.

„Dienvolgens heeft Z. M. aan zijnen staats-secretaris, minister van buitenlandsche zaken, gelast, om onverwijld aan Z. H. den Prins *von Metternich*, minister van staat, van conferentien en van buitenlandsche zaken van Z. M. den Keizer van Oostenrijk, Koning van Hongarijen en Bohemen, de navolgende mededeeling te doen:

„Sedert de Koning besloten heeft, den eenparigen wensch zijner volken te ondersteunen, door, voor zijn staten, de Spaansche constitutie aan te nemen, is een zijner eerste zorgen geweest, aan het Weener kabinet, het eenige, met hetwelk hij in overeenkomsten staat, de omstandigheden open te leggen, die aanleiding tot deze gebeurtenis gegeven hadden, en hetzelve te gelijker tijd te verzekeren, dat zij geene verandering zouden toebrengen aan de betrekkingen van vriendschap en goede verstandhouding, die zoo gelukkig tusschen de beide hoven bestonden.

„De prins *de Cariati* werd met deze vereerende zending belast, doch alle zijne pogingen, om dezelve naar eisch ten uitvoer te brengen, zijn vruchteloos geweest, hebbende het oostenrijksche ministerie, onder verscheidene voorwendsels, geweigerd, omtrent de napelsche gebeurtenissen in opheldering te treden. Reeds had eene noodlottige vooringenomenheid deszelfs geest bemagtigd, en had het zich tegen onze staatshervorming verklaard, alvorens nog daarvan een naauwkeurig denkbeeld gevormd te hebben, en bijna op de eerste tijding, welke het daarvan ontvangen had.

„Het keizerlijke hof van Weenen, omtrent den waren toestand onzer zaken willende inlichten, haaste zich de Koning, om aan Z. M. den Keizer, deszelfs doorluchtigen neef, eigenhandig te schrijven, en de hertog *Nicolo de Serra Capriola* werd belast, den koninklijken brief aan Z. Keiz: en Kon: M. aan te bieden, en aan het oostenrijksche ministerie de bestemming des hertogs *de Callo* tot de ambassade te Weenen aan te kondigen, alwaar hij den prins *Russo* vervangen moest, die, door eene onverantwoordelijke ongehoorzaamheid aan de bevelen des gouvernements, het vertrouwen van zijnen Souverein en van de natie verloren had. Ongelukkiglijk slaagde de zending van den hertog *de Serra Capriola* niet beter dan die van den prins *de Cariati*. Het verlof, om Z. M. te zien, kon hij niet verkrijgen. Men verklaarde hem, dat Z. Keizerl. M. zich niet gehouden oordeelde, 's Konings brief te beantwoorden, welken Z. M. alleen ontvangen had in de onderstelling, dat de inhoud van eenen geheel confidentiëlen aard was. Terzelfder tijd werden door de oostenrijksche kanselarij bevelen uitgevaardigd, om den hertog *de Callo* te beletten, zijne reis naar Weenen te vervolgen.

„Inderdaad zag die ambassadeur, welke van credentialen des Konings en andere constitutionele brieven van Z. M. voor den Keizer voorzien was, zich gedwongen, te Klagenfurth zijne reis te staken; en aan het oostenrijksche ministerie, tegen eene zoo onvoegzame als onregelmatige behandeling, vertoogen gerigt hebbende, antwoordde hem de prins *von Metternich*, bij eene nota van den aden september, dat, na eene ommekeer, welke het staats-gebouw in deszelfs grondslag getroffen had, en die de veiligheid der troonen, de vastheid der erkende constitutien en de rust der volken tevens bedreigde, Z. Keiz. M. strijdig met de beginselen, die hem tot onveranderlijke rigtsnoer gediend hadden, zou handelen, wanneer hij de zending aanhoorde, waarmede de hertog *de Callo* belast was.

„Men moet erkennen, dat, hoe meer men deze zinsnede overweegt, hoe minder men derzelver beteekenis begrijpt, immers wanneer men ter goede trouw en zonder drift de napelsche gebeurtenissen nagaat. Na dat de Koning, vrij in zijn paleis, te midden van zijnen, uit zijne oudste ministers zaamgestelden raad, het besluit genomen heeft, om aan den algemeenen wil zijner volken te voldoen, door hun een regeringstelsel te verleenen, beter naar hunne behoeften berekend, meer overeenkomstig de verlichting der eeuw, en hetgeen hij hun vroeger toegestaan zou hebben, zoo men hem hunne wenschen niet verborgen had, gelooft het weener kabinet, dat het staats-gebouw in deszelfs grondslagen geschokt is.

„Terwijl de wettigheid der regten van het regerend, door den algemeenen wensch der natie openlijk uitgeroepen, gewaarborgd en bevestigd is, terwijl die natie, van het eerste oogenblik der staatsverandering, den diepsten eerbied, de volstrekste verknochtheid aan den Koning en aan deszelfs familie betoond heeft, geeft men voor, dat de veiligheid der troonen bedreigd wordt! Terwijl ieder weet, dat wij den eerbied voor de regten, de onafhankelijkheid en de instellingen der andere natien tot naauwgezetheid gedreven hebben, door te weigeren, ons op eenigerlei wijze in de zaken van event en Ben Ponto-Corvo te mengen, niettegenstaande die landen binnen het koningrijk besloten liggen en de inwoners den Koning de dringendste verzoeken gedaan hebben, om met de monarchie der Beide Sicilien vereenigd te worden; en terwijl wij een voor ons drukkend, door geen wederkerig voordeel opgewogen beding, hetwelk buitengewone omstandigheden ons opgelegd hadden, naar den strengsten letter vervulden, door, met de uiterste naauwkeurigheid, aan prins *Beaumarchais* de 5 millioenen franken te betalen, welke het gouvernement zich verbonden had hem uit te keeren, beweert men, dat de erkende instellingen en de rust der volken in gevaar zijn!

„Gelukkiglijk zijn de hierboven aangehaalde daden te wereldkundig, om in twijfel getrokken te worden, en het Weener kabinet heeft zich dit niet lang kunnen ontveinzen. Inderdaad ook heeft de prins *von Metternich*, bij de confidentiële explicatien, welke hij met den prins *van Cimitile* gehad heeft, dezen met andere wapenen aangetast. Volgens de meening van Z. H., zijn de Carbonari de eenige bewerkers der gebeurtenissen te Napels geweest; zij hebben 's konings wil en die der natie geweld aangedaan, zij hebben het leger tot opstand gedreven en eene gebrekkige constitutie afgekondigd, die geenerhande waarborgen aanbiedt.

„Zoodanig is de zakelijke inhoud der nieuwe verwijten tegen onze staatshervorming, door den oostenrijkschen minister aan den prins *van Cimitile* gerigt. Laat ons dezelve kalm en zonder bitterheid onderzoeken.

„Wanneer eene secte, eene factie, welke zij ook zijn moge, door geweld eene verleening erlangt, is het natuurlijk, dat er vroeg of laat zich eene tegenkanting vormt, en zelfs, dat deze het overwigt over de heerschende partij verkrijge. Bij ons is het tegendeel het geval, verre van de minste spoor eener afwijkende denkwijze gewaar te worden, ziet men niets dan de volkomenste eensgezindheid van gevoelens, grondbeginselen en wil. Grenzelooze verknochtheid aan den koning en aan deszelfs doorluchtig geslacht, onschendbare geaechtheid aan het constitutionele regeringstelsel, het besluit, om dit stelsel, tot het laatste uiterste te verdedigen, zie daar de geloofsbelijdenis aller inwoners van beide de Sicilien; hiervan zonderen wij zelfs de Palermitanen niet uit, wier verschil van denkwijze andere punten van een minder algemeen belang betreft.

„Met uitzondering van hetgeen bij hen gebeurd is, heeft geene geweldigheid, geene wederwerking de rust des koningrijks gestoord, de regeringsbevelen worden geëerbiedigd, het regt stiptelijk geoefend, de belastingen worden betaald, de krijgstucht des legers is bewaard gebleven, de personlijke vrijheid, die der meeningen, wordt in hare gansche volheid genoten, en zoo al de ijver voor het gemeene welzijn hier en daar eenige afwijkingen verwekt heeft, zijn zij, op de vaste en vaderlijke stem der regering verdwenen. De verkiezingen der afgevaardigden tot het parlement, die onfeilbare thermometer van den volksgeest, zijn genoeg om te bewijzen, dat de natie slechts met een eenig gevoel, dat van haar welwezen, bezield is. Van het eene eind des koningrijks tot het ander zijn mannen, door hunne deugden, diensten en begaafdheden onderscheiden, tot vertegenwoordigers der natie gekozen. Nergens is verschil van meening omtrent de keuzen geweest; de beste burgers hebben de voorkeur verworven. Verlangt men, na dit, nog een bewijs, dat geene secte onze staatshervorming veroorzaakt heeft?

„Zij, die het eerst zich voor de nieuwe orde van zaken verklaard hebben, zij, in een woord, welken de faam als bewerkers onzer staatsverandering verkondigt, zijn niet het uitsluitend voorwerp der verkiezingen geweest. Gelooft men dat, bijaldien die verandering, zoo als men te verstaan wil geven, slechts het werk eener secte geweest ware, die factie niet gevorderd zou hebben, dat hare hoofden de eerste plaats onder de vertegenwoordigers der natie bekleeden. Eene nog vermogender drangreden tegen de meening, welke men in Europa wil doen veld winnen, als of de regering alhier onder de hand eener secte lage, verschaft ons het groote voorbeeld van gematigdheid en verdraagzaamheid, hetwelk wij de beschaafde natien gegeven hebben, door aan de oostenrijksche legatie en consuls de vrije oefening hunner ambtspligten te veroorlooven, op hetzelfde oogenblik, dat onze ambassadeur te Clagenfurth aangehouden en onze consul, zonder achting, bij eene bloote kennisgeving der politie, uit Milaan gezonden werd. Bijaldien het Gouvernement minder innerlijke kracht bezeten had, bijaldien, het onder de heerschappij eener factie lag, wier hartstogten altoos geweldig en ontembaar zijn, zou het dan wel de uitbersting der nationale fierheid, te regt door eene zulke handelwijze beleedigd, hebben kunnen bedwingen?

„Wat de gebreken betreft, welke het oostenrijksche ministerie aan de spaansche constitutie toeschrijft, zoo zullen wij in de eerste plaats aanmerken, dat geene vreemde mogendheid het regt heeft, regeringswijze goed te keuren of te laken, welke een onafhankelijk souverein dienstig oordeelt op zijne staten toe te passen; maar, ten andere, bijaldien men over de vastheid der gouvernementen oordeelen moest naar de constitutien, waar door zij bestuurd worden, zou het voorzeker niet op het tegenwoordig tijdstip zijn, dat het geoorloofd wezen zou, als twijfelachtig voor te stellen, of die vastheid beter door den willekeurigen regeringsvorm, dan door het constitutionele stelsel gewaarborgd wordt.

Het spaansche charter kan ongetwijfeld gebreken hebben, doch deszelfs beginselen dragen kenmerk van verstand en van alle deugden; en de natie zelve heeft een al te regtstreeksch belang om die instellingen volkomener te maken, dan dat zij zich niet bezig houden zou met het opsporen der geschiktste wijzigingen, om het nieuwe stelsel, dat haar regeert, met hare behoeften te doen overeenkomen; te meer, daar de koning, toen hij het charter proclameerde aan het nationale parlement het regt gelaten heeft, om daarin wijzigingen voor te slaan.

„Het weener kabinet stelle zich dus omtrent dit punt gerust, verzekerd, dat het ons zelven bijzonder ter harte gaat, aan ons regeringstelsel alle die volkomenheid te geven, waarvoor het werk van menschen vatbaar is, overtuigd, gelijk wij zijn, dat de eerste verdienste van een constitutioneel gouvernement die is, van den staat voor de schokken te bewaren, welke het dwanggezag even zeer als de losbandigheid veroorzaakt. De wijsheid der achtingwaardige mannen, welke de natie tot hare vertegenwoordigers gekozen heeft, ondersteund door de goede trouw en de vaderlijke gevoelens des konings, is een veilige waarborg, dat onze verzekeringen te dezen opzigte geenzins door de gebeurtenissen gelogenstraft zullen worden. Na dus het beoog van den weinigen grond en van de onregtmatigheid der ons gedane verwijtingen tot de baarblijkelijkste overtuiging gebragt te hebben, zullen wij rondborstiglijk de behandeling ondernemen van de laatste tegenwerping, welke het oostenrijksche ministerie zou kunnen opperen, hoezeer het dezelve tot heden toe niet vooruit gezet heeft.

„In het den 12den junij 1815, te Weenen geteekend traktaat, bestaat een geheim artikel, in deze bewoordingen vervat:

„De verbindtenissen, welke HH. MM. bij
„dit tegenwoordig traktaat aangaan ten einde
„de inwendige rust van Italie te verzekeren,
„het hun ten pligt makende, om hunne res-
„pective staten en onderdanen voor nieuwe
„wederwerkingen te behoeden, als ook voor de
„onheilen van onvoorzigtige nieuwigheden,
„welke de terugkomst daarvan veroorzaken
„zouden, blijft tusschen de hooge contractee-
„rende partijen begrepen, dat Z. M. de ko-
„ning der Beide-Sicilien, de regering van zijn
„koningrijk hernemende, in hetzelve geene
„veranderingen zal invoeren, die niet bestaan-
„baar mogten zijn, zoo met de oude monar-
„chale instellingen, als met de grondbeginse-
„len, door Z. Keiz. en Koninkl. Maj. tot het
„inwendig bestuur zijner Italiaansche provin-
„tien, aangenomen."

„De onbepaalde en dubbelzinnige bewoordingen van dit artikel vorderen eene uitlegging. Men weet, dat in de diplomatie slechts de letterlijke zin der traktaten gezag heeft. De koning zich, bij de restauratie van het napolitaansche gouvernement, naar den zin van dit artikel gedragen hebbende, heeft derhalve zijne verbintenissen te dezen opzigte vervuld.

„Het is dienstig aan te merken, dat hier van eenen morelen zin en niet van eene voorwaarde of uitdrukkelijke overeenkomst, die gedurende eenen onbepaalden tijd van kracht blijft, gehandeld wordt. Op welken grond dan zou Oostenrijk den koning als misdadig kunnen toerekenen, dat hij den eenparigen wensch zijner volken, die van hem de aanneming der spaansche constitutie verlangde, heeft ingewilligd.

„Van het overige, al wilde men onderstellenderwijs eens toegeven, dat het bovenstaand artikel voor altoos verpligtend ware, alsdan zou men nog, om tot het beweren eener verbreking van dat artikel geregtigd te zijn, moeten bewijzen, dat de verandering, in onze regering voorgevallen, met de monarchale instellingen strijdig is. Wij integendeel zouden staande houden, dat de constitutien de troonen bevestigen, vermits zij de souvereinen voor allen aanval beveiligen, en de wettigheid hunner regten waarborgen; doch het komt hier niet te pas, om over theorien te redekavelen, wij moeten bewijzen, zoo als wij bewezen hebben, dat, bij gebrek van redenen, Oostenrijk, om geenen weet-

ſtand tegen onze ſtaatshervorming te regtvaardigen, zelfs geen beding kan inroepen, dat tot andere tijden en andere omſtandigheden betrekking heeft.

„ Waaraan moeten wij dan de houding toeſchrijven, welke Oostenrijk tegen ons genomen heeft en nog gedurig meer blijft nemen? Wat kan het doel zijn van eene zoo groote en zoo verhaaste vermeerdering der oostenrijkſche troepen in Italie? Zoo lang de koning heeft kunnen gelooven, dat het weener-kabinet, bij het nemen dezer maatregelen, alleen de handhaving van orde en rust in zijne italiaanſche ſtaten beoogde, heeft Z. M. het regt geëerbiedigd, hetwelk iedere mogendheid bezit, om in den haren te doen, wat zij dienſtig acht. Doch van het oogenblik af, dat het weener-hof hardnekkiglijk weigert, met dat van Napels in opbelderingen te komen en de vertegenwoordigers en agenten van den koning der Beide-Siciliën te ontvangen, dat de keizer weigert de confidentiële brieven van Z. M. te beantwoorden; van het oogenblik, dat het oostenrijkſche kabinet, bij de geallieerde mogendheden, bij het duitsch verbond en bij de italiaanſche regeringen notas tegen de nieuwe orde van zaken, te Napels gevestigd, doet rond gaan; van het oogenblik, dat de dagbladen van Weenen en Milaan officieel zich tegen ons uitvallen veroorloven, welke een gouvernement, dat zich zelven eerbiedigt, nimmer had behooren te veroorlooven, zou de koning te kort doen aan het gevoel zijner waardigheid, en aan hetgeen hij der dappere edelmoedige natie, wier lot de Voorzienigheid hem toebetrouwd heeft, verſchuldigd is, bij aldien hij zich onverſchillig toonde, omtrent een zoo onuitlegbaar gedrag van den kant eens gouvernements, zijnen vriend en bondgenoot.

„ Dienvolgens heeft Z. M. den ondergeteekenden gelast, zich aan Z. H. den prins *von Metternich* te wenden, om hem een ſtellig en cathegorisch antwoord af te vragen, omtrent het doel dier buitengewone wapeningen en omtrent de houding van Oostenrijk jegens het napolitaansch gouvernement, eene houding, ſtrijdig met de banden en gevoelens van vriendſchap, die tusſchen de beide hoven beſtaan, en weinig ſtrookende met de beginſelen van broederſchap en belangloosheid, welke de verbondene Souvereinen voor het aangezigt der geheele wereld plegtiglijk verklaard hebben te belijden.

„ De koning die zoo vele bewijzen van hartelijke genegenheid, van de kant Z. M. den keizer, deszelfs doorluchtigen neef en ſchoonzoon, ontvangen heeft, twijfelt niet, of de opbelderingen, in de tegenwoordige nota vervat, zullen de ongunſtige indrukſelen, welke de kwaadwilligheid of perſoonlijke hartstogten van den een of anderen vijand der rust van Europa hem kunnen ingeboezemd hebben, verdrijven en hem alle vijandige oogmerken doen opgeven tegen eene natie, die zijne groote deugden bewonderd heeft. Indedaad zoo iets 's keizers luister verdonkeren kon, zou het Oostenrijks aanval tegen het koningrijk der Beide-Siciliën wezen. Bezwaarlijk zou de nakomelingſchap zoo groot eene onregtvaardigheid, zoo honend eenen aanſlag op de regten der natiën gelooven, een aanſlag des te hatelijker, daar de mogendheid zelve, die zich daaraan ſchuldig maken zou, de kleinſte ſtaten van Duitſchland, die zich eene conſtitutie gegeven hebben, niet is te keer gegaan, en dat zij geenen, immers geenen openbaren ſtap gedaan heeft tegen Spanje, welks voorbeeld wij ſlechts gevolgd hebben.

„ Men zou dus alleen aan andere oogmerken den oorlog kunnen toeſchrijven, welke Oostenrijk onderneemt tegen eene vreedzame, eeniglijk met haar eigen welzijn bezig zijnde natie, eene natie, die alsoos gereed zal zijn, de beste verſtandhouding met alle de vreemde mogendheden te doen voortduren, en de bijzondere betrekkingen te bevestigen, welke tusſchen het hof van Napels en dat van Weenen beſtaan.

„ De hooge meening, welke Z. M. de koning van de perſoonlijke hoedanigheden Z. M. den keizer van Oostenrijk heeft opgevat, is hem een veilige borg voor de regtvaardigheid en wijsheid, die in deszelfs raadplegingen voorzitten. Z. M. vermeent zich geenzins te bedriegen, wanneer hij denkt, dat de oostenrijkſche regering van hare vooringenomenheid tegen ons terug zal komen, en dat de vriendſchapsbanden, die de beide ſtaten vereenigden, zich, tot het wederzijdſche welzijn der beide natiën, verſterken zullen; doch moet ongelukkiglijk die hoop verijdeld worden, als dan zijn de koning en geheel de natie, beſloten hebbende de onafhankelijkheid des koningrijks en de conſtitutie, het *palladium* onzer regten, den hechten ſteun der wettige monarchie, tot het uiterſte te verdedigen, bereid, zich onder de puinhoopen des vaderlands te begraven, liever dan onder het juk van buitenlanders te buigen. Het voorbeeld van den heldhaftigen wederſtand der ſpanjaarden tegen *Napoleons* dwingelandij zou ons daartoe aanſporen, en bijaldien de berigten, welke het Weener-kabinet wegens Napels ontvangt, der waarheid getrouw zijn, als dan zal het kunnen gelooven, dat hetgeen wij aan hetzelve verkondigen, niet vergroot is.

„ De ondergeteekende verzoekt derhalve Z. H. den prins *von Metternich*, deze nota onder de oogen Z. Keiz. Kon. en Apost. Maj. te willen brengen, en daarop zoodra mogelijk een ſtellig antwoord te willen geven, op dat wij weten mogen, wat wij omtrent de bedoelingen van het Weener-hof te denken hebben.

„ De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, om aan Z. H. de verzekeringen zijner hoogachting te hernieuwen.

(was get.) *Hertog* DE CAMPO CHIARO.

(*Staats Courant.*)

FRANKRYK.

PARIJS, *den* 23 *november*.

Heden nacht is de gewezen Minister van Marine, de Hertog *Decrès*, op eene zoo gelukkige als wonderdadige wijze aan een aanſlag op zijn leven ontkomen, dien zijn kamerdienaar, een man, welke ſedert zes jaren in zijn dienst was en zijn geheel vertrouwen bezat, gesmeed had. Des nachts werd de Hertog door een ſtank van brand en buskruid wakker, en hoorde weldra een hevigen ſlag in zijn bed; hij ſprong uit hetzelve, toen weder eene tweede uitbarsting van kruid in zijn bed plaats had, en terſtond zag hij het geheele bed in vlam ſtaan. Hij ſchreeuwde daarop aan zijnen kamerdienaar, die in een vertrek boven zijne ſlaapkamer ſliep, en deze gaf ſken antwoord, dat hij geloofde in de lucht geſprongen te zijn, waarna de Hertog wederom riep, dat hij meende, dat hij gekwetst was, en dat hij, de knecht, dadelijk moest afkomen om den brand te helpen bluſſchen. De kamerdienaar riep, nu was hoop niet, dat hij verloren was, en ſprong uit zijne raam op de ſtraat neder, waar hij kermende gevonden werd, zeggende dat onbekenden hem uit het venſter geworpen hadden. De Hertog was, doch niet gevaarlijk, gekwetst en weldra van zijne overige bedienden omringd, die ſpoedig den brand meester werden. In het bed vond men drie pakken kruid, twee van één en een van één half pond, die door eene lont aangeſtoken waren, welke zich van het bed tot buiten eene zijdeur der kamer uitſtrekte. De kamerdienaar, wien de procureur des Konings in bewaring had doen nemen, is heden geſtorven, en heeft alle vermoedens nagelaten, dat hij en niemand anders de aanlegger van dit ſchelmſtuk is geweest, dewijl bij onderzoek gebleken is, dat de Hertog uit zijne papieren drie duizend francs in bankbriefjens en drie wisſels, elk van zes duizend francs, vermist, benevens het blad van het register, waarop de Hertog die papieren had aangeteekend.

De tijdingen van *Napels*, tot den 7 dezer, melden, dat de Prins Stedehouder-Generaal eene revue heeft gehouden over het garnizoen der ſtad, beſtaande uit achttien duizend man, in tegenwoordigheid van den ambasſadeur van Spanjen, de ministers van Rusland, Engeland en de Nederlanden en van alle de officieren van het Engelsch eskader. De Koning van Zweden heeft in een in het latijn geſchreven brief, op de kennisgeving van de verandering in het regeringsſtelſel, den Koning der beide Siciliën met die verandering geluk gewenscht. Het Parlement heeft eene proclamatie aan het volk publiek gemaakt, waarin hij hetzelve vermaant om vereend te zijn, alles aan het vaderland op te offeren en den Koning en de Conſtitutie getrouw te blijven. De Minister van Oorlog heeft aan het Parlement kennis gegeven, dat de armee van linie voltallig is en uit twee en vijftig duizend man beſtaat, en dat hij nog twee duizend man daarenboven tot hare beſchikking had; waarop het Parlement verklaard heeft deze vermeerdering niet aan te nemen, om dat de oorlog nog onzeker was.

den 27 *november*.

Woensdag heeft een onderkasſier van de koninklijke ſchatkist, *Matheo* genaamd, de vlugt genomen, na een te kort in zijne kas te hebben achtergelaten, hetgeen op 1,800,000 francs berekend wordt. Dadelijk heeft men hem nagezet, en men verzekert dat hij te Lijon bij het uitſtappen uit het rijtuig is gearresteerd.

De korvet de *Panther*, te Bordeaux aangekomen, heeft den beroemden natuurkundigen, den heer *Lalande*, van zijne op last des gouvernements ondernomen reis naar de binnenlanden van Afrika, in zijn vaderland wedergebragt. De heer *Lalande* heeft twee jaren tot het doen van ontdekkingen beſteed en het land der Hottentotten, het Kafferland en verſcheiden ſtreken van Zuid-Afrika bezocht, en een groot aantal merkwaardige en kostbare voorwerpen voor de natuurlijke historie verzameld; onder anderen brengt hij een hippopotamus van de grootſte ſoort, een tweehoornigen rhinoceros, dien hij zelve gedood en ontleed heeft, benevens drie walvisſchen, een van 75, een van 36 en een van 18 voeten lang, mede. De heer *Lalande* heeft met eene ongeloofelijke zorg zelve de geraamten en vellen van deze dieren bereid, die volkomen goed bewaard zijn.

(*Rotterd: Courant.*)

den 29 *november*.

De gedeputeerden Ravez en Villèle zijn in de hoofdſtad aangekomen; de laatſte eerder, dan men verwachte.

Gisteren is het regtsgeding van den raadsheer *Madier Montjau* voor het Hof van Casſatie begonnen. Het auditorium was zeer aanzienlijk en het Hof werd gepreſideerd door den Minister *de Serre*. De heer *Madier* werd verzeld door zijnen vader, Raadsheer in het Hof van Lijon; het Hof had hem geweigerd zich door eenen advokaat te doen bijſtaan. De ondervragingen van den Preſident hielden in: of de Raadsheer bleef volharden in zijne aanklagt wegens het beſtaan van eene vermogende factie, of onzigtbaar gouvernement, 't welk het heilig regt in zijnen loop ſtuitte; of hij de perſonen wilde opnoemen, welke hij als de bewerkers of medepligtigen van dergelijke machinatiën beſchouwde; of hij perſisteerde bij zijne vorige aanklagt, wegens de heimelijke organiſatie van de nationale garde van Nîmes en of hij de rondgezonden brieven aan het Hof wilde overleggen? Op dit een en ander heeft de Raadsheer constant geantwoord, dat hij volhardde in alles, wat hij in zijne petitie en verdere geſchriften had aangevoerd. Hij voegde er bij, dat hij bij het indienen zijner eerſte petitie, de originele ſtukken had kunnen overleggen en de perſonen opnoemen; dat hij als toen zijne aanklagt duidelijker had kunnen bewijzen, dan ooit eenige zaak voor eenige regtbank is bewezen geworden, doch dat in het daaropgevolgd tijdsverloop zijne toeſtand aanmerkelijk veranderd was; dat perſonen, welke met de zamengezworenen in verband ſtonden, hem geopenbaard hadden, wat er gaande was om dat zijne perſoonlijke zekerheid gevaar liep; dat hij als Magiſtraats perſoon zich verpligt rekende, om het bedoeld gevaar bekend te moeten maken, doch, dat genoemde perſonen hem de voorwaarde hadden opgelegd, dat, ingevalle hij niet dadelijk met kracht door het ministerie werd onderſteund, hij de ſtukken in handen moest ſtellen van een vertrouwd perſoon, die dezelve niet weder terug zoude geven, dan met toeſtemming van de eerſte bezitters. Dat het ministerie in den beginne in hem een voldoend getuige zoude hebben gevonden, maar dat een ſtilzwijgen van zes maanden van die zijde hem heeft genoodzaakt zijn woord van eer te geven aan de perſonen, die hem gewaarſchuwd hadden, om het niet te noemen, ten einde hunne rust niet in de waagſchaal te ſtellen, en dat *hij* alzoo liever verkoos het ſlagtoffer van deze zaak te worden. Hij heeft nog eenige aanmerkingen gemaakt wegens het ſtilzwijgen van het ministerie omtrent de ſtellers van de geheime nota, doch dienaangaande heeft de Minister aangemerkt, dat van deze nota *niets bewezen was* en dat dezelve als eene *herſenſchim* moest worden beſchouwd.

De Procureur-generaal *Mourre* heeft geconcludeerd, dat de heer *Madier Montjau*, wegens het weigeren van inlichting aan de juſtitie, zoude worden gecenſureerd en geſchorst in zijne bediening als Raadsheer in het Hof van Nîmes.

den 30 *november*.

Het hof van Casſatie heeft heden de zaak van den heer *Madier Montjau*, afgedaan en de Minister van juſtitie, den heer *de Serre*, heeft ten vijf uren het vonnis voorgelezen, waarbij het Hof den genoemden Raadsheer, wegens zijn gehouden gedrag, beſtraft of cenſureert en hem veroordeelt in de kosten.

Voor het aangaan van de audientie had de heer *Madier*, de vader, een geſchrift rondgedeeld, waarin hij zich beklaagde wegens de weigering van het Hof aan zijn zoon, om zich van den bijſtand van een advokaat te bedienen, en wegens de onzekerheid, waarin de minister hem gelaten had, of hij zijn zoon zoude hebben mogen onderſteunen. „Mijne grijze haren” zegt hij daarin, „ mijn titel van Magiſtraat, mijne 30 jarige opofferingen voor den Koning, zijn het Hof niet genoegzaam voorgekomen, om mijne geſchokte ziel gerust te ſtellen en mij te kennen te geven of het mij geoorloofd zoude zijn voor mijn zoon te ſpreken.” Hij verklaarde, voorts, dat de vaderlijke regtbank, even als de openbare opinie, zijnen zoon regt liet wedervaren; dat hij wenſchte al het geen zijn zoon had ondernomen voor de verdediging der Protestanten, met zoo veel verachting als barbaarſchheid behandeld, te kunnen voegen bij al es, wat hij verrigt had voor het welzijn des Konings en van het Koninklijk geſlacht; dat hij op zijn woord van eer en op de koningsgezinde beginſelen, welke hij nimmer had verzaakt, moest verklaren, dat het gedrag zijns zoons hem allezins prijzenswaardig voorkwam; dat hij zich anderzins aan 's Konings voeten zoude hebben geworpen, wel verzekerd, dat zijne langdurige trouw den edelen Monarch ontwapend zoude hebben.

(*Vervolg in het Bijvoegſel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 7den* JULI, 1821.

(Vervolg der Courant.)

De aangeklaagde Raadsheer heeft ter zijner verdediging eene zeer krachtige en opmerkelijke redevoering uitgesproken, welke meer dan drie uren heeft geduurd en welke eenen bijzonderen indruk op de verzamelde menigte heeft gemaakt. Men wil, dat de Pair Lallij Tolleudal, die eenmaal de geschondene nagedachtenis van zijnen vader tegen eene vermogende kabaal verdedigde, zich na het eindigen der zitting heeft laten ontvallen, dat hij niet wilde beslissen, of het gedrag van den Raadsheer voorzigtig was, maar dat het hem niet mogelijk voorkwam meer bekwaamheid en deugd aan den dag te leggen, als dezelve in deze zaak ontwikkeld had. De lofspraak van zulk een deugdzaam man en de dankbaarheid der protestanten, welker belangen hij op zulk eene treffelijke wijze verdedigd heeft, zullen den heer *Madier Montjau*, zoo in Frankrijk, als buitenslands, bij alle onpartijdigen, eene hoogachting doen verwerven, van welke factie-zucht hem moeijlijk zal kunnen berooven.

(Haarl. Courant.)

den 2 december.

Gisteren in den vroegen ochtend is zekere Desforges, behoorende tot de lijfgarde van Z. K. H. Monsieur, van het paleis naar de kazerne gaande, door drie moordenaars verraderlijk aangerand, welke hem eerst het hoofd met eene doek hebben bedekt, en hem daarna verscheidene dolksteken hebben toegebragt. De wonden schijnen tot dus verre niet doodelijk. De daders zijn nog niet gevat.

Men spreekt altijd van eene verandering in het Ministerie, en als kandidaten worden genoemd de Hertog *de Levis* en de heeren *Lainé*, *Raves* en *Villèle* alle voorname Ultra's; zij, welke goed meenen onderrigt te zijn, geloven echter tot nog toe, dat deswegens geen vast besluit is genomen en dat men eerst de bijeenkomst van de wetgevende vergadering zal afwachten, welker zittingen den 19 december aanstaanden geopend zullen worden, ten einde te beoordeelen, welke de gevoelens der meerderheid zijn.

Het Hof van assizes heeft heden de procedure tegen de personen, beschuldigd van deel te hebben genomen aan de onlusten van de maand junij, tot de volgende assizes uitgesteld, uit hoofde de voornaamste beklaagde, de luitenant-kollonel *Duvergier*, door ziekte, buiten staat was, om te antwoorden. De advokaat van de overige beschuldigden heeft vergeefs getracht de zaak zijner clienten van die van den luitenant kollonel te doen afscheiden, wegens de langdurige gevangenis, welke dezelve reeds hebben ondergaan.

(Rotterd. Courant.)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 14 november.*

Terwijl vrijdag, in het huis der Lords, de derde voorlezing der bill van boeten en straffen tegen de Koningin gestemd werd, bevond zich Hare Majesteit in haar bijzonder vertrek.

Hare advokaten stonden bij den troon en telden de stemmen op, die zoo voor als tegen gegeven werden, en zoodra het bleek, dat de voorlezing met eene geringe meerderheid aangenomen was, stelden zij dadelijk een kort protest op tegen deze lezing, hetgeen de heer *Brougham* aan Hare Majesteit ter teekening ging aanbieden. De Koningin hoorde het besluit van het huis zeer bedaard aan, en zeide, toen zij onder het protest haren naam en titel *Caroline Koningin* schreef. „ ja! Koningin, in spijt van hen allen! ” Dit protest was het papier, waarmede Lord *Dacre* oprees, toen Lord *Liverpool* het voorstel deed om de bill in te trekken.

De heer *Brougham* vloog oogenblikkelijk, na het hooren van dit onverwacht voorstel, naar de Koningin en gaf haar daar van kennis. Dit berigt scheen Hare Majesteit zeer te treffen; zij bleef sprakeloos, en liet zich in dezen staat naar hare koets geleiden, en eenige minuten daar na barstte zij in tranen uit, welke haar lucht verschaften en haar spoedig hare gewone bedaardheid en opgeruimdheid deden verkrijgen.

Moeijelijk is het den indruk te beschrijven, die de tijding, dat de ministers de bill tegen de Koningin opgegeven hadden, op het publiek maakt. Op de fondsen had deze gebeurtenis een gunstigen invloed en veroorzaakte dadelijk eene rijzing; vrijdag avond begonnen eene menigte inwoners van het westeinde der stad hunne huizen te verlichten, en een herbergier had zijn huis en alle vensters zoodanig met kaarsen als bedekt, dat het, van ver gezien, geheel in den brand scheen te staan. Dit voorbeeld werd in de buurt gevolgd en men zag eene menigte volks juichend langs de straten loopen, hetwelk tevens verscheiden personen noodzaakte te illumineren en voorbijgangers en koetsiers dwong, den hoed te zwaaijen en *leve de Koningin* te roepen. In korten tijd waren derhalven de voornaamste plaatsen en straten verlicht, en van alle kanten hoorde men vreugde schoten, het afsteken van voetzoekers en het steeds toenemend volksgeschreeuw, terwijl men vele vreugdevuren zag ontsteken. Bij sommige lieden, die aan 'svolks verzoek, om hunne huizen te verlichten, niet voldeden, werden baldadigheden gepleegd en de vensters ingesmeten. De drukkerij van het dagblad *the Courrier*, hetwelk de ministeriele partij toegedaan is en dikwerf de scherpste artikelen tegen de Koningin heeft publiek gemaakt, trok vooral de woede van het volk tot zich, en werd alleen door tusschenkomst van een detachement militairen, en door het voorlezen der oproers-akte, voor groote baldadigheden beveiligd.

In de Citij was de verlichting bijna algemeen en alle de schepen op de rivier, zonder onderscheid, waren geillumineerd, hetgeen van de London-brug het prachtigste gezigt opleverde, dat men zich immer kan verbeelden.

Saturdag liet de Lord-Maire bekend maken, dat hij dien avond en maandag het Stadhuis zoude doen illumineren, dit veroorzaakte, dat op die avonden de illuminatie nog meer algemeen en schitterend was dan vrijdag. De politie had alle maatregelen genomen om de goede orde te handhaven en is daarin zeer gelukkig geslaagd, hoezeer zij niet heeft kunnen beletten, dat hier en daar aan eenige huizen de glazen zijn ingesmeten en eenige burgers door het gemeen beledigd zijn. Op sommige plaatsen geraakte het volk bij die gelegenheden handgemeen met de politie-beambten. De militairen hebben steeds eene prijzenswaardige bedaardheid in het oog gehouden, hoezeer zij dikwerf verscheiden vrij hevige scheldwoorden en beschimpingen te verduren hadden. Vrijdag avond wilde een corps militairen de Citij binnentrekken om aldaar de rust te helpen handhaven, doch de burgerlijke autoriteiten weigerden hunnen bijstand en beletten hen binnen te komen.

Zondag is het den geheelen dag zeer stil geweest; men zag geene volks-bijeenkomsten en en de rust werd in geenen deel gestoord.

Gisteren was de illuminatie wederom algemeener, doch niet fraaijer. Men merkte eene menigte chassinetten en zinnebeelden op, ter eere der Koningin, en anderen, waarin men de getuigen tegen Hare Majesteit en voornamelijk *Majochi* en juffer *Demont* niet alleen beschimpte, maar aan galgen zag hangen en diergelijke meer. Ook hing op zekere plaats eene levensgroote pop in de kleederen van *Majochi* opgeknoopt, en men verhaalt, dat in verscheiden steden en dorpen in den omtrek van Londen zijn beeld openbaar door het volk verbrand is.

In de schouwburgen heeft men de tooneelspelers gewongen van *God save the Queen* te zingen.

De Graaf *Greij* heeft vrijdag, na dat Lord *Liverpool* had voorgesteld om de bill in te trekken, de Ministers hevig aangevallen, en beschuldigd dat zij aan de vijanden der openbare rust de gunstigste gelegenheid hadden gegeven, om de rust te storen; dat zij den Koning hadden verraden, de Koningin beledigd en aan de zedelijkheid der maatschappij, door het publiek maken der walgelijke en afschuwelijke verklaringen van de getuigen, eene sterken schok hadden toegebragt.

Hij laakte zeer het gedrag der commissie van Milaan, en waarschuwde de Ministers, dat de Natie niet te vreden zoude blijven met het intrekken van de bill tegen de Koningin, maar zeker een streng onderzoek zoude vorderen naar de oorzaken en oorsprong van dezelve.

De couranten der oppositie-partij spreken van eene verandering in het ministerie, en verzekeren, dat de Graaf *Liverpool* en de Graaf *Harrowbij* hun afscheid zullen vragen, doch de de ministeriele *Courrier* wederspreekt die tijding stellig.

(Rotterd. Courant.)

den 21 november.

In het ministerieel dagblad *the Courrier* vindt men een brief van deszelfs bijzonderen correspondent van Parijs, waarin deze schrijft een brief van een aanzienlijk persoon, thans te Troppau, gelezen te hebben, in welken men eenige bijzonderheden vindt over het congres, dat tegenwoordig aldaar vergaderd is, die hoofdzakelijk hierop nederkomen:

„ Keizer *Alexander* en Keizer *Frans* handelen volkomen eensgezind, terwijl de nota van den Russischen Minister *Capo d' Istria* juist in denzelfden zin gesteld was, en dezelfde aanbevelingen behelsde, als die van den Prins *van Metternich*. Men heeft het plan gevormd om van het Koningrijk der beide Sicilien militair bezit te nemen, en Rusland moest een leger leveren, en had tevens aangenomen eene vloot uit te rusten; doch de Napolitaansche zaken maken volstrekt het hoofdonderwerp der beraadslagingen van het congres niet uit, maar naar men verzekert is het voornaamste punt derzelven het oprigten van vijf groote protectoraten in Europa; te weten: Oostenrijk voor het zuiden van Duitschland en Italien: Pruissen voor het noorden van Duitschland, Denemarken en de Nederlanden; Rusland voor *Zweden*, en om tevens aan Oostenrijk en Pruissen hunne respectieve gedeelten van Polen te waarborgen; en Frankrijk en Engeland voor Spanje en Portugal. De ministers van Frankrijk en van Engeland verklaarden hunne toetreding niet te kunnen geven, zonder eerst met hunne kabinetten daar over geraadpleegd te hebben, en de Pruissische gezanten, hoe zeer zij het plan niet schenen af te keuren, volgden dit voorbeeld, en zonden aan den Koning een courier, met verzoek dat Zijne Majesteit zelve naar Troppau zoude komen.

„ Ook spreekt men van eene ruiling van grondgebied, en van het vereenigen van Dantzig met Polen.

„ Lord *Stewart* zoude eene verklaring hebben ingezonden tegen allen aanval op Napels van den kant van een der verbonden mogendheden, en Frankrijk had zich hier mede vereenigd; ook verwacht men van de zijde dezer twee gouvernementen een hevigen tegenstand tegen de maatregelen, die het congres zoude willen nemen om Europa onder eene soort van voogdij der vijf groote mogendheden te brengen, terwijl men verzekert, dat, tusschen Frankrijk en Engeland, de grootste overeenstemming van gevoelens, betrekkelijk de Europesche staatkunde, heerscht.”

den 24 november.

Het parlement is gisteren geprorogeerd tot den 23 januarij aanstaande, door eene kommissie, bestaande uit den lord-kanselier, den graaf *van Liverpool* en den graaf *Bathurst*, aan welken de Koning dezen last had opgedragen. Deze kommissarissen begaven zich te twee uren naar het Huis des Lords, en na dat de spreker en eenige leden van het Huis der Gemeenten voor de balie verschenen waren, verklaarde de lord-danselier, op de van ouds gebruikelijke wijze, de prorogatie van het parlement tot den 23. januarij.

Tegen twee uren opende de spreker de vergadering van het Huis der Gemeenten; twee nieuwe verkozen leden legden den eed als zoodanig af en daarna stond de heer *Denman* onder het gejuich der leden van de oppositiepartij op, zeggende eene boodschap der Koningin aan het Huis te moeten bekend maken. De spreker waarschuwde den heer *Denman*, dat hij, zoodra de deurwaarder van de zwarte roede in het Huis zoude komen, om hem en hun voor de balie van het Huis der Lords te roepen, hij dadelijk de vergadering zoude scheiden, en omtrent twee minuten daarna kwam de deurwaarder binnen. Zijne komst veroorzaakte veel geraas, daar een aantal leden riepen, dat hij vertrekken moest, anderen zich daartegen verzetteden, en sommigen schreeuwden dat het schande was dus te handelen. Ondertusschen deed de deurwaarder zijne boodschap, en hoezeer die door het groot geraas niet konde gehoord worden, stond de spreker op en verliet het Huis, terwijl hij door de leden der oppositie hevig werd uitgejouwd en zelfs uitgesloten. De heer *Tierneij* poogde den spreker van zijn voornemen af te brengen door hem te vragen hoe het mogelijk was, dat hij de boodschap van den deurwaarder konde gehoord hebben, daar hij, de heer *Tierneij*, die nevens hem gestaan had, daarvan niet een woord had kunnen verstaan, doch de spreker gaf hierop geen antwoord en ging naar het Huis der Lords. Verscheiden leden bleven nog in het Huis in de verwachting, dat de spreker nog terug zoude komen, dan zich hierin te leur gesteld vindende, verlieten zij allengs de vergadering.

Heden is de boodschap der Koningin, waarmede de heer *Denman* belast was, bekend gemaakt, zijnde van dezen inhoud:

„ *Carolina Regina*. De Koningin oordeelt het raadzaam aan het Huis der Gemeenten te berigten, dat zij eene kennisgeving ontvangen heeft van 's Konings ministers, duidelijk behelzende het voornemen om het parlement onmiddelijk te prorogeren, vergezeld van een aanbod van geld voor haar onderhoud, en van eene residentie tot tijdens het houden eener nieuwe zitting.

„ Dit aanbod heeft de Koningin niet geaarzeld te weigeren. Terwijl de vorige buitengewone procedures hangende waren, moge het voegzaam voor haar geweest zijn om de voorschotten voor hare oogenblikkelijke behoeften aan te nemen; maar zij verwachte natuurlijk dat het mislukken van dien onvoorbeeldigen aanslag, om de koninklijke familie te vernederen, terstond zoude gevolgd zijn door een of anderen duurzamen maatregel aan de wijsheid van het parlement voor te leggen, en zij heeft begrepen, dat zij niet langer, voegzaam, van de ministers konde ontvangen, hetgeen zij wel verzekerd is, dat de edelmoedigheid van het Huis der Gemeenten zoude toegestaan hebben, als zijnde even zoo onontbeerlijk voor de waardigheid van den troon, als gevorderd op de klaarblijkelijkste gronden van regtvaardigheid.

„ Indien de Koningin moet begrijpen, dat er nieuwe vervolgingen tegen haar overlegd worden, geeft zij zich met een ongekrenkt vertrouwen aan de vertegenwoordigers des volks over, volkomen steunende op hunne regtvaardigheid en wijsheid, tot het nemen van krachtdadige middelen om haar te beschermen tegen de verdere kwelling van een onnoodig nutstel, en om te zorgen dat deze vervolgingen zonder wederga, eenmaal een einde nemen."

De ministeriele papieren berispen heden op het hevigste het gedrag der oppositiepartij in het Huis der Gemeenten, en hunne poging van, door zich tegen de prorogatie te verzetten, een permanent parlement daar te stellen, en dus doende eene der grootste en belangrijkste bepalingen der constitutie, namelijk het regt der kroon om het parlement te prorogeren, te vernietigen. Indien het gelukt was om gisteren het Huis der Gemeenten door geweld vergaderd te houden, zeggen zij, zoude het heden met de constitutie, het erfgoed onzer vooroudren, de waarborg voor ons zelven en de hoop van het nageslacht, gedaan geweest zijn.

Dingsdag heeft de nieuwe lord-maire voor het eerst een gemeenteraad gehouden, en aan denzelven kennis gegeven, dat de Koningin hem haar voornemen had doen weten, eerst om zondag den 26, en daarna om woensdag den 29 dezer zich naar de St. Pauls-kerk te begeven, ten einde er een Godsdienst bij te wonen, tot reden van dit uitstel bijbrengende, dat de menigte van menschen, die bij hare komst mogten verzamelen, de plegtigheid van den dag des Heeren zoude hebben kunnen storen. De heer *Favell* stelde voor om te besluiten dat de lord-maire, de aldermans en de gemeenteraad Hare Majesteit, bij die gelegenheid, zullen vergezellen, en er een comité benoemd zal worden, ten einde de noodige schikkingen te beramen om Hare Majesteit op eene voegelijke wijze te ontvangen. De heer *Williams*, verklaarde zich sterk hier tegen, en beweerde, dat de komst der Koningin in de citij niet anders dan verwarring, wanorde en ten minsten zeker een volmaakten stilstand in de handelszaken, dien dag, zoude veroorzaken; hij begreep, dat de Koningin, zoo zij wezenlijk het welzijn en de rust der citij ter harte nam, haar voornemen tot meer gunstige tijden moest verschuiven. De heer *Brown*, de alderman *Heijgate*, de heeren *James* en *Dixon* opperden mede hunne bedenkingen in den zelfden zin, welke door den sherif *Waithman* en andere leden werden wederlegd, waarna het voorstel met 119 tegen 39 stemmen werd aangenomen. Bij de stemming merkte men op, dat twee aldermans zich voor en zes tegen het voorstel verklaard hebben. De alderman *Wood* heeft aan den lord-Maire geschreven, dat de Koningin, aan de citij, een portret van hare dochter, wijlen de Prinses *Charlotta*, ten geschenk zoude geven. De lord Maire is door den raad belast Hare Majesteit daarvoor deszelfs erkentelijkheid te betuigen. Eindelijk werd nog een voorstel van den heer *Favell* aangenomen, om een adres aan de Koningin aan te bieden, ten einde haar geluk te wenschen met de overwinning, die zij behaald heeft op hare vijanden in hunne nieuwe poging, om haar te vernederen en haren ondergang te bewerken; met de volkomen wederlegging van de tegen haar ingebragte beschuldigingen, en met het mislukken der laatste en wreede zamenspanning tegen hare eer en leven.

Het comité ter regeling van de wijze, waarop de Koningin aanstaanden woensdag in de St. Paulskerk zal ontvangen worden, heeft gisteren besloten, dat, om alle wanorde te voorkomen, kerk en koor aan den Lord-Maire en de corporatie zouden worden overgegeven, met behoud van de noodige plaatsen voor de personen, die de Dekenen en het Kapittel mogten verkiezen om te laten, en dat de Lord-Maire kaartjes zou banken voor de gemeente zal kunnen bezorgen.

Tachtig leden der corporatie zullen de Koningin aan de buitendeur der kerk verwachten.

Men wil, dat het Gouvernement deze maatregelen heeft aangeraden, om enkel de corporatie, die de magt heeft om wanorden te voorkomen, geheel verantwoordelijk zijn zoude voor de veiligheid der kerk en voor de handhaving der rust.

Eergisteren is er op het stadhuis, onder voorzitting van den Groot Baljuw, eene vergadering gehouden der inwoners van Southwark, in welke een adres van gelukwensching aan de Koningin gestemd is en eene petitie aan het huis der gemeenten, om aan den Koning het wegzenden der tegenwoordige Ministers en de hervorming van het Parlement te verzoeken.

Men verzekert, dat de Vice-Kamerheer der Koningin wederom aan Lord *Liverpool* geschreven heeft, om te vernemen, of zijn vorige brief, waarop geen antwoord ontvangen is, hem wel is geworden, en dat Lord *Liverpool* gisteren verklaard heeft, dat die brief hem ter hand gekomen was, doch dat hij 's Konings bevelen omtrent des zelfs inhoud nog niet had vernomen.

Dingsdag liep er in de Citij het gerucht, dat directeuren van de bank besloten hadden, voortaan de effecten tegen 4 in plaats van 5 pCt. te escompteren. De fondsen zijn hier op omtrent een vierde pCt. gerezen.

(Rotterd. Courant.)

den 1 december.

Woensdag, heeft de Koningin, gelijk zij aangekondigd had, zich naar de St. Pauls-kerk begeven. Alle maatregelen van voorzorg waren door de regering der citij en andere hooge burgerlijke beambten genomen, om wanorde te voorkomen, en het is ons hoogst aangenaam, te melden, dat dezelve ten volle den goeden uitslag hebben gehad, dien men daarvan verwachten kon. In weerwil van de ontzaggelijke menigte, welke de nieuwsgierigheid, op den weg, dien H. M. gevolgd heeft, had gelokt, hebben wij niet vernomen, dat er eenig toeval van belang heeft plaats gehad. De stoet der Koningin was treurig en stil, en het volk liet geene de minste geestdrift blijken.

Van 's morgens ten 8 uur af kwam het volk reeds op de been. De Koningin vertrok ten 10 ure van Brandebourg-House, en vond, aan Hijde-Park, omtrent 150 lieden te paard, welk getal onder weg nog toenam, en de kavalkade uitmaakte, die de Koningin naar de kerk vergezelde. Sir *Robert Wilson* en sir *Gerard Noel* waren aan het hoofd van dezelve. De vreugdebetuigingen langs den weg waren niet zeer levendig. De heer *Hobhouse*, in een besloten rijtuig, en de heer *Peter Moore* in eene opene barouche, hebbende laatsgemelde eenen ontzaggelijken grooten driekanten hoed op, en zijnde van dames verzeld, waarvan de eene, zoo men zegt, de gravin *Oldi* was, zaten in de eenige rijtuigen, welke dat van H. M. volgden.

De leden der gildens hadden de beide kanten der straten van Hijde-Park af, tot de Sint-Paulskerk toe, bezet. Aan hun hoofd werd een kleine banier gedragen, waarop vermeld stond, dat het getal der leden 12,000 beliep. Omtrent 14 personen vertegenwoordigden de kuipers van Londen; naast deze liepen de kuipers-leergasten. Vijf of zes mannen vertegenwoordigden de bakkers, en eenige weeskinderen hadden post gevat in kwaliteit van mets laars. De banieren en standaarden waren dezelfde, die men reeds meer gezien heeft, maar in minder aantal, dan men verwacht had. Onder de opmerkelijkste telde men die der „ Vereenigde Broeders," die der „ Oude Britten" en die der „ Kinderen van de vrijheid."

Toen het rijtuig van de Koningin tegen over Carlton House aankwam, hield het grauw hetzelve tot twee herhaalde keren tegen, en deze Koninklijke residentie werd met drie zeer sterke en duidelijke toejuichingen begroet; men hoorde echter geen gemor of gejouw. Niemand van eenig aanzien vertoonde zich aan de vensters der huizen in de nabuurschap van het Koninklijk paleis. Het volk schepte groot vermaak in het aanschouwen van een' man, in eene boeren pij gekleed en op een buitengemeen hoog paard gezeten; deze had laurier-takken aan zijnen hoed en het paard liep, langs geheel Pall-Mall, mank en strompelende.

Toen de Koningin te Temple-bar aankwam, gingen de lord-maijor, de beide sheriffs, de mars-halmen, enz., H. M. te gemoet, en, zoodra hoogstdezelve binnen de citij was, werden de poorten gesloten. Toen was de menigte ontzaggelijk aangewassen, en het gedrang vreesselijk; men hoorde echter niet van ongelukken. De rijtuigen van den lord-maijor en de scherifs kwamen in de rij en zoo ging het naar de kerk toe. Sir *R. Wilson* reed aan het eene, en de heer *Hume* aan het andere portier van Hr. Ms. koets. Er was geene andere muzijk dan drie trompetten, en het volk maakte slechts eenig gerucht rondom de koets der Koningin. Alle de vensters der huizen waren hier opgepropt vol aanschouwers.

Aan de kerk gekomen zijnde, was er groote zwarigheid, om den ingang te bereiken, en de verwarring was zeer sterk, eer men er toe geraken kon, om eenen doortogt voor de Koningin en hare gevolg te openen.

Ten half elf ure was reeds de deur aan den zuidkant geopend en de door den commons-raad benoemde commissarissen traden binnen, in lange tabbaarden gekleed, en met witte linten en laurier versierde stokjes, met witte rosetten aan het eene einde, in de hand dragende. Zij, die biljetten van toegang hadden, kwamen alstoen, hoezeer niet zonder groote moeite, uit hoofde van het gedrang, binnen de kerk, en ten elf ure waren de tribunes aan beide kanten, als ook het koor, vol met volk.

Een weinig voor 12 ure kwamen 60 dames, die afgevaardigd waren, om de Koningin te ontvangen, de kerk intreden; zij waren allen in het wit gekleed, hadden witte linten in hare kapsels en groote witte kanten voiles voor.

Kort daarop bragt de heer *Hughes* de commissarissen onder het oog, dat de commons-raad beloofd had, dat de kerk kwartier voor twaalf ure voor het volk zou geopend zijn, en dat zij zulks nu nog niet was; dit aanzoek bleef zonder gevolg.

De gravin *Vasfalt*, mevr. *Vasfichi*, *William Austin*, als ook de luitenants *Hownam* en *Flijnn* waren reeds vroeg in de kerk en hadden, ter regterzijde van het koor, tusschen de deur en de voor H. M. bestemde zitplaats, plaats genomen.

Omstreeks half één uur trad H. M. binnen, en, terwijl hoogstdezelve voortging, voerde de organist eene fuga van *Mozart* en een stuk van zijne eigene compositie uit. De geestelijkheid, de sheriffs en onder-sheriffs, mitsgaders de deputatie van den commons-raad, ontvingen H. M. aan de deur en gingen haar vervolgens door de kerk en het koor voorüit.

De Koningin werd door den lord-maijor naar hare zitplaats geleid. Ladij *Hamilton* zat naast H. M., een weinig verder stond de heer *Hume*, lid van het parlement. Aan de regterzijde der Koningin stonden sir *R. Wilson* en heer *Hobhouse*; laatsgemelde was in een *habit de cour* gekleed.

Zoodra de Koningin gezeten was, plaatsten zich de lord-maijor, de aldermans en de andere officieren der citij naast het koor.

De Koningin had een wit kleed aan en eene witte voile op het hoofd, welke haar het aangezigt bedekte, en die zij niet opgeligt heeft, zoo lang zij in de kerk gebleven is. Kort na hare plaats te hebben ingenomen, knielde H. M. zeer diep neder en sprak, met eene zachte stem, het gewone gebed.

De gewone kerkgebeden werden door den weleerw. heer *Hatjes* en de litanies door de weleerwaarde heeren *Pridden* en *Park* gelezen.

Bij de algemeene dankzeggingen heeft de weleerwaarde heer *Hatjes* een der kanunniken van Sint Paul, geweigerd om dat gebed te doen, hetwelk de officiant de vrijheid heeft, op verzoek van een iegelijk te lezen, en hetgeen de Koningin verlangd had, dat voor haar zou geschieden. Men verhaalt, dat de heer *Hatjes* zijne weigering daarop gegrond heeft, dat de rubriek voorschrijft, om in de dankzeggingen alleen die personen te mogen noemen, die te voren in de gebeden aangewezen zijn, en dat, daar er nog geene gebeden voor de Koningin geschied waren, hij haar in de dankzegging niet mogt noemen.

Zoodra de dienst geëindigd was, vormden de bovengemelde dames der deputatie eene rij in het koor, door welke de Koningin passeerde, om uit de kerk te komen, zijnde H. M., op dezelfde wijze als bij het binnentreden, door de leden van de regering, de geestelijkheid, enz., voorafgegaan.

Ten half twee ure was de dienst afgeloopen. H. M. klom weder in haar rijtuig, hetwelk nu opengeslagen was, zoo dat zij nu van een iegelijk kon gezien worden. Zij groette minzaam, iedere keer, dat zij eenige toejuichingen hoorde of met neusdoeken in de lucht zag wuifen.

Na het vertrek der Koningin ging het volk spoedig uit een, en, gedurende den geheelen avond, heerschte er eene diepe rust in de hoofdstad.

(Staats Courant.)

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 28 november.*

Bij besluit van den 30 october heeft Zijne Majesteit tot Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd Jhr. *J. H. Mollerus*, Secretaris van Staat, Vice-President van den Raad van State, en, tot dus verre, Kommandeur van gemelde Orde.

den 6 december.

Z. M. de Koning heeft, zoo men verzekert, ter bevordering en aanmoediging van studien in de Godgeleerdheid, onder andere, bevolen, dat de academische Godgeleerde lessen voortaan gratis zullen worden gehouden en dat de sturenden in genoemde faculteit ook van het bijwonen van verscheidene andere lessen verschoond zullen zijn. Curatoren mogen mede, zulks raadzaam oordeelende, vrijstelling verleenen van het verbod tegen het gelijktijdig genot van eene lands beurs, en eene bijzondere boven *f* 100.

den 29 november.

Gisteren is alhier, ten overstaan van eene commissie uit de nationale rekenkamer, op een veld, even buiten deze stad gelegen, het land van Bouwman genaamd, een begin gemaakt met het verbranden van eene groote menigte afgeloste bons van het sijndikaat, uitgelotene kansbiljetten van de uitgestelde schuld, enz. Deze publieke verbranding zal twee à drie dagen achter elkander plaats hebben.

Zierikzee, den 1 december.

Heden, voordenmiddag, hadden wij het genoegen, onder een menigte van aanschouwers, de navolgende schepen onzer in den jare 1818 opgerigte nieuwe visscherij, uit de haven ter Beug of Wintervaart, naar zee te zien vertrekken, te weten: Willem de Eerste, de Kroonprins, de Zierikzeesche visscherij, Zierikzeesch welvaren, de stad Zierikzee, Pieter Mogge, het eiland Schouwen en Zeeland.

Terwijl, gepasseerden zondag, bij gelegenheid der gehoudene visschers predikatie, den zegen van den Algoeden, over dezen tak onzer voormalige welvaart, is afgesmeekt.

(*Staats Courant.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort, *den 29 november.*

De graaf *Verstolk van Soelen*, minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het hof van Rusland, is, eergisteren, alhier aangekomen. Deze minister, eenigen tijd met verlof afwezig geweest zijnde, keert naar deszelfs post terug.

(*Staats Courant.*)

MENGELINGEN.

Aan het ondervolgende dichtstuk ruimen wij gaarne eene plaats in onder de mengelingen, welke bij voortduring aan den inzender van hetzelve worden aanbevolen.

De fung. redacteur.

DE LASTERAAR.

De onschuld is geen borstwapen tegen den laster, doch zij verhindert dat hare schichten om niet doodelijk wonden.

OLIVIA.

De donder liet zich vreeslijk hooren,
De bliksem trof de bevende aard;
„Wee! wee!” herhaalden de eeuwen koren,
„Toen gij, o laster'aart werdt gebaard;”
Uw moeder liet met schrik het leven,
Toen ze u het aanzijn hadt gegeven,
Uw vader stond bij 't lijk te beven,
En bliksemt u met ontroering aan;
Een tranenvloed ontsprong zijne oogen,
Hij riep tot in de ziel bewogen,
„Helaas! mijn heil is heengevloden,
„Gij hebt met rouw mij overtogen,
„Vervloekt zij 't uur van uw bestaan.”

De orkaan begon op 't felst te loeijen,
Natuur was als in barensnood;
De zee verbrak, met kracht, haar boeijen,
Toen 't eerste woord uw mond ontvloodt;
Een stem uit 's afgronds duistre kolken,
Klonk in het oor van 's aardrijks volken,
En klom tot aan de donk're wolken:
„Dit helgedrogt in menschen schijn,”
(Dus liet die schrikbre stem zich hooren)
„Deez' sterling tot ramp geboren,
„Door duiv'len tot hun dienst verkoren,
„Om men'chenheil en vreugd te storen,
„Zal eens een snoode last'raar zijn!”

Helaas! het was geen logen spreken,
Deez' mal was die der logen niet;
Uw helschen aard is reeds gebleken
Aan hem, die u door 't harte ziet;
Gij steed, door zelfbelang gedreven,
De onschuld door uw lastering beven;
Gij deed op haar, uw schuld met kleven
En hebt haar stille rust verstoord;
Gij durft op eigen deugden roemen,
Uw aard door huigchlarij verbloemen;
Maar, hoor alreede uw snoodheid doemen,
Men u een wreede moordenaar noemen,
Want gij die lastert, pleegt een moord!

Gelijk een wolf in 't hol verscholen,
Het weerloos lam belaagt en doodt,
Terwijl het nog argeloos 't ommedoolen
Verkwikking in den slaap genoot,
Zóó poogt gij ook door looze streken,
Door laster en door logenstreken,
De deugd den hartaar af te steken,
Dewijl haar aanblik u verneert;
Gij poogt door valsch en vleijend streelen,
Uw grouwbre boosheid te verhelen,
Om in des braven gunst te deelen,
Hoe gaat hem de eerekroon ontsteelen,
Zoo dra gij van hem af u keert.

Maar heeft er leeft een Godlijk wreker,
Die u voor 's hemels vierschaar leid,
Hij weegt uw daên, vertrouw het zeker,
Met d' eev'naar der geregtigheid;
De wroeging van 't ontwaakt geweten,
Uw hart worde als van een gereten,
Door jammeren zonder eind noch tal;
Weet dat uw laster, list en logen,
Uw huigchlarij en schandlijk pogen,
Waarmeê gij de onschuld hebt bedrogen,
Bewerken bij het Alvermogen
Uw eeuw'gen onherstelbren val.

En gij, ô offers van zijn' loosheid,
Wier naam door hem geschandvlekt is,
Wier eer hij roofde door zijn' boosheid,
Vertroost u in uw droefenis;
De deugd zal hier niet altijd lijden,
Niet immer door de ondeugd struiken,
De Algoedheid zal u weêr verblijden,
Als zij der braven regt verschaft!
Dan zal hij, die u snood verdrukte,
U 's levens vreugde-bloem ontrukte,
Van 't onschrijf dat hem vaak gelukte,
De onverduurbre vruchten plukte,
Gevoelen hoe de Godheid straft.

Laat dus uw zaak aan d' Almagt over,
Men wreek zich van den last'raar niet,
De wraak, hoe billijk d' eererover
Die ook verdien', baart zielverdriet;
Laat, laat hem dus onzalig woelen,
Laat hij zijns naastens ramp bedoelen,
In 't eind ziet gij, met vreugd-gevoelen,
De zegenpraal der goede zaak;
Bij, bij dien gulden tijd verwachten,
Zorg, dat ge in 't hart de deugd blijft achten,
Die zal bewust zijn geve u krachten
Tot onophoudelijk pligt betrachten,
Dit zij als mensch uw edle wraak!

De wijs'eer, door geen schijn bedrogen,
Van 't snaatsch voordeel onbesmet,
Zal, met zijn onverblinde oogen
U regt doen waar ge uw voet ook zet,
Hij zal uw deugd betrachting prijzen,
Zijne achting zal steeds hooger rijzen,
Zijn gunst, betoond door eer bewijzen,
Zal voor uw hart voldoening zijn;
Dan moog hij, die uw eer niet spaarde,
Door lastertaal uw onheil baarde,
Bij het besef van uwe waarde,
Zich kronk'len als een slang op de aarde
In eigen uitgebraakt venijn!

Ga voort dan, met uw logen spreken,
Sluip, duisterling! in 't duister om!
Poog, geest des kwaads! slechts kwaad te kweeken
Zweer broederschap aan 't duivelendom!
Ga voort, o eerver_eten basterd
Ontlast uw gif, belaag en lastert!
Roof eer en goede naam ons af,
Maar hoor alree den donder kraken,
De hel ontsluit haar gloende kaken,
Zie daar als Etna's vuurkolk blaken,
Verheugd om u ten prooi te maken,
Beef! beef! voor uw geduchte straf!

T. K. v. L.

Bekendmaking.

De fungerende resident van Batavia, brengt bij deze ter kennis van een ieder, dat de weg langs de *Sunthar*, naar *Pasar Gadong*, welke, zoo als zulks gemeld is geworden in de Bataviasche courant van den 7 april laatstleden no. 14, uithoofde eener te doene reparatie gesloten was, van heden af aan, weder als voorheen, is geopend.

Batavia, den 20 juni 1821.

De fungerende resident voornd.
BLOM.

Bekendmaking.

De fungerende resident van Batavia, maakt bij deze bekend, dat van den 6 augustus aanstaanden tot en met den 20 daaraanvolgende, (zon- en feest-dagen echter hiervan uitgezonderd,) een ieder des begeerende gelegenheid zal worden gegeven, tot het doen ijken van in gebruik zijnde *ellen, maten* en *gewigten*; zullende het merk van dit loopend half jaar zijn litt. N. no. 3. Hij noodigt mitsdien alle daarbij belanghebbenden, om van deze bepaling gebruik te maken, aangezien na verloop van den 20 augustus eerstkomenden, geene ellen, maten of gewigten ter ijking kunnen worden aangeboden.

Batavia, den 4 juli 1821.

De fung. resident voornd.
BLOM.

Bekendmaking.

De fungerende resident van Batavia, zal op daartoe bekomene autorisatie, aanstaande zaturdag den 7 dezer, ten half tien uren, aan het locaal der beurs alhier, voor rekening van het gouvernement publiek doen verkoopen:

800 *acht honderd* pikels kruid-nagelen,
200 *vier honderd* do. noten muskaten,
200 *twee honderd* do. foelie,
alsmede eene partij tin.

Op zoodanige voorwaarden, als ten dage der verkoop zullen worden bekend gemaakt.

Batavia, den 5 juli 1821.

De fung. resid. van Batavia.
BLOM.

Bekendmaking.

De resident van Buitenzorg, brengt mits deze ter kennisse van elk en een iegelijk wien zulks aangaat, dat gedurende den loop van de maanden juli en augustus aanstaande, door den assistent resident, ten zijnen kantore dagelijks (de zon- en feestdagen uitgezonderd,) van 's morgens negen tot 's namiddags twee uren, zal worden gevaceerd tot den ontvangst der belasting van een spaanschemat per hoofd, van de lijf-eigenen voor het loopende jaar 1821.

Buitenzorg, den 18 juni 1821.

De resident van Buitenzorg.
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

De resident van Buitenzorg, brengt mits deze ter kennis van de ingezetenen dezer residentie, dat krachtens verbaal besluit van den hoofd-directeur van financien, de dato 21 dezer, no. 13, het middel bekend, onder de benaming van *het oorgeld der paarden, en de belasting op de rijtuigen over den jare 1821*, alhier voor gouvernements rekening zal worden geheven; zullende tot de ontvangst der voorschrevene belasting, gedurende de aanstaande maand juli, dagelijks (de zon- en dingsdagen uitgezonderd) ten kantore der residentie worden gevaceerd.

Buitenzorg, den 27 juni 1821.

De resident.
Bij absentie.
De assistent resident.
H. MacGILLAVRIJ.

De president en gecommitteerde leden in de wees- en boedelkamer te Sourabaija, verzoeken elk en iegelijk, die iets te vorderen heeft, dan wel verschuldigd is, aan de boedels van de alhier abintestato overledene, *Louis Francois Gallois, Jacob Gerrit de Vries, Jacob Bourgondie, George Auguste Stokes, Jan Davids, Jan Jurgen Halter, Oei Soetjko* en *Intje Djeemalan*, daar van binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Op last van dezelve.
De secretaris.
A. H. D'OZIJ, Rz.

Van wegens president en gecommitteerde leden in de Samarangsche weesen boedelkamer, worden alle degenen, welke eenige renten doende schulden, bij gemeld kollegie gecontracteerd hebben, door dezen gesommeerd en geïnformeerd:

1. Om voor ult. der aanstaande maand juli, ten kantore van gemeld kollegie te komen voldoen, de onder ultimo december 1820 verloopen intressen.

2. Om voor ofte met het uiteinde der aanstaande maand september, in zelver voege te komen betalen, de onder ultimo dezer te verschijnen intressen.

3. Om in den vervolge de zes maandelijksche renten, onder ultimo juni voor ultimo september daaraanvolgende, en, de onder ultimo december verschenen renten voor ultimo maart van het volgende jaar, te komen voldoen.

4. Onder te kennen geve wijders, dat degenen, welke daarin nalatig blijven, zonder eenige consideratie en tijd verlies, gesteld zullen worden in handen van den procureur van gemeld kollegie, om hen, gezegtelijk tot de voldoening van het verschuldigd kapitaal met dies intressen, te constrengeren, en dat in dat geval, sche

de aanzuivering der achterstallige renten, niet zal benemen de verpligting om ook het kapitaal af te lossen.

Op last van president en gecommitteerde leden voornoemd.
De provisionele secretaris.
J. A. CLIGNETT, jun.
Samarang, 28 *juni* 1821.

, De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan de boedels van de navolgende alhier ab-intestato overledene personen, als: *Arij de Haan*, *Jan Matje*, *Sophia Christina van der Plas*, laatst weduwe *Supper*, en *Johanna Elizabeth Charlotta*, alsmede die eenige uitstaande zaken heeft, betreffende den boedel van den op Amboina overleden *Thijs Janse Kleijn*, gezagvoerder van het schip FLORA, daarvan alhier aangifte of betaling te doen.
Batavia, *den* 30 *juni* 1821.
Op last van de weeskamer.
De secretaris.
J. G. DE BOOSER.

Bekendmaking.

DE hoofd-inspecteur van den waterstaat verwittigt het publiek, dat de brug bij kampong-geste op den weg van ankee, (groote weg van Batavia naar Bantam,) vernieuwd moetende worden, gedurende twintig dagen (van den 11 juli tot den 1 augustus), niet met rijtuig kan worden gepasseerd, en daartoe zoo langden weg langs de amanus-gracht zal moeten worden gebezigd.
De hoofd inspecteur voornd.
J. PEEREBOOM.
Batavia, 7 *juli* 1821.

DE proces- en legaat-bezorger der hervormde diakonie alhier, verzoekt degenen, welke uit het diakonie-fonds beloningen hebben, en deszelfs verschenen intrest over de maanden *januari*, *februari* en *maart* 1821, tot heden niet hebben voldaan, zulks binnen den tijd van 14 dagen te willen voldoen, wijl na verloop van die tijd, degene dien daar in nalatig zijn gebleven, zullen gesteld worden in handen van de procureur, om hun geregtelijk tot de voldoening van het verschuldigde kapitaal en achterstallige renten te constrengeren.
De proces- en legaat-bezorger voornd.
J. G. COORENGEL.
Batavia, 6 *juli* 1821.

EDICTALE CITATIE.

ALZOO de fiskaal bij den raad van justitie te Sourabaija, *Jacobus Cornelis Schmidt*, van genoemden rade R. O. heeft geobtineerd appointement van dagvaarding bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen, op eene te Pasfourouang liggende partij van ongeveer zestig pikols ongezuiverde koffij van de jaren 1816 en 1817 herkomstig, welke op grond van aldaar bestaan hebbende plaatselijke bevelen, bij geringe kwantiteiten zijn aangehaald geworden.

Zoo is het, dat door mij *Johan Jacob Otto Sommerkamp*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal worden gedagvaard, alle en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen op genoemde te Pasfourouang liggende partij van ongeveer zestig pikols ongezuiverde koffij van de jaren 1816 en 1817 herkomstig, welke op grond van aldaar bestaan hebbende plaatselijke bevelen bij geringe kwantiteiten zijn aangehaald, om te compareeren dan wel gemagtigden te zenden ter fiskaals rolle van meermelden rade, welke gehouden zal worden woensdag den 18 juli aanstaande, des morgens ten half acht uren precies, in het locaal boven het residents kantoor alhier, ten einde het eerste default te purgeren en als nog hun vermeend regt of actie te instituëren en deswege na stijl te procederen, sub poene van bij non-comparitie de bovengenoemde koffij aan den lande vervallen verklaard te zien.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Sourabaija, den 12 juni 1821.
De gezworen Exploiteur voornoemd,
J. SOMMERKAMP.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden.

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Cornelia*,	F. Sipkes.
Dito	*Amrk. brik Homer*,	Bradford.
Dito.	*Cornelia Sara*,	J. Marcusse.
Rotterdam,	*Engs. schip Fort William*,	A Glass.
Middelburg,	*Johanna Maria*,	F. Jouker.

NB. Een vierde paket, voor het schip *Cornelia*, *kapitein* F. Siphes, zal op aanstaande woensdag den 11 juli worden gesloten.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaija worden bezorgd.

BATAVIA, *den* 6 *juli* 1821.
De postmeester,
C. J. CANTER VISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen om naar Europa en andere havens in Indiën te vertrekken.

Naar Nederland --- Amerik. schip *Messenger*, J. Bussenten, in den loop van de maand juli.
" Amerik. brik *Marij*, S. P. Child, den 10 juli.
" *Baltimore* --- Amerik. schip *North Point*, W. Scherington, dito, dito.
" *New-York en Amsterdam* --- Amerik. *Romulus*, J. Lovett, den 1 augustus.
" *Londen* --- Eng. schip *Azia*, J. Morice, den 15 juli.

Voorts verscheidene inlandsch getuigde vaartuigen naar differente plaatsen ter kuste *Borneo*; --- *Malakka*, *Riouw*, enz., welke in den loop der maand juli zullen zeilen.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den* 30 *juni* 1821.
De fungerend postmeester.
C. L. TEMMINCK.

, Op den 31 juli 1820, zijn te Leijden in de Nederlanden getrouwd,
PETRO FERDINANDUS KRIEGER,
majoor, *ridder der militaire Willems-Orde*, *kommandant van Malakka en onderhoorigheden*.
met
Mejufvrouw A. J. A. C. ACHENBACH.
Malakka, 4 *april* 1821.

Getrouwd,
G. C. VAN DE POLDER, *kapt. bij 't* 22 *bat. infanterie van lin.*
met
DOROTHEA BARENDS.
Batavia, 17 *juni* 1821.

Getrouwd,
JAN HENRIK GABRIËL VOSMAER.
en
ALIJDA PETRONELLA TOORENBURGH.
Rijswijk, *den* 24 *juni* 1821.

, HEDEN morgen verloste mijne geliefde huisvrouw, *Charlotta Dorothea Hornof*, voorspoedig van een welgeschapen zoon.
C. KOELMAN.
1ste luit. adjud. 20 *batail.*
Sourabaija, 11 *juni* 1821.

, HEDEN verloste zeer voorspoedig van twee welgeschapene dochters, *Helena Groen*, geliefde huisvrouw van
A. SCHEURKOGEL.
Pr. der Mal. Gemeente.
Weltevreden, *den* 16 *juni* 1821.

, HEDEN nacht verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon, vrouwe *Mechteld Ardesch*, geliefde echtgenoote van Mr. *P. H. Esser*.
Kramat bij Batavia, *den* 19 *juni* 1821.

, MIJNE geliefde echtgenoote verloste heden avond voorspoedig van eene welgeschapene dochter.
ZEUTNER, *kapitein.*
Probolingo, 19 *juni* 1821.

, HEDEN morgen verloste mijn geliefde huisvrouw van een zoon.
De majoor der artillerie,
D. J. GALLAS.
Weltevreden, 30 *juni* 1821.

, HEDEN nacht beviel mijne geliefde echtgenoote *A. E. J. Mooijaart*, zeer voorspoedig van een zoon.
J. W. BOERS.
Pakalongang, *den* 1 *juli* 1821.

, HEDEN overleed ons oudste dochtertje, *Constantina Francina*, in den ouderdom van slechts zes jaren, vier maanden en negen dagen.
P. VAN HOEK.
G. E. VAN HOEK.
geb. *Meijer*.
Amsterdam, 18 *september* 1820.

, Op den 15 februari ll., overleed ten residentie huize van Sambas, in den jeugdigen ouderdom van omstreeks vier-en-twintig jaren, aan de gevolgen van eene leverziekte mijn geliefde broeder *G. J. Hengst*.
C. HENGST, *majoor*.

, Op heden den 21 mei is te Sourabaija overleden in den ouderdom van 25 jaren en 3 maanden *Daniel Antonie*, geboren te Utrecht, jongste zoon van
A. MELDER.

, Op den 10 mei 1821, des avonds ten half 9 ure, overleden te Indramaijo, vrouw *Charlotta Margaretha Hogendoorn*, geliefde echtgenoot van
A. L. BERGHUIS.
Samarang, *den* 10 *juni* 1821.

, HEDEN overleed ons tedergeliefst dochtertje *Anna Maria Wilhelmina*, in den jeugdigen ouderdom van slechts een jaar en acht maanden.
J. J. HEMLER,
M. A. A. HEMLER.
geb. *Lochman*.
Ceram, *den* 17 *juni* 1821.

, HEDEN overleed aan verval van krachten, in den ouderdom van 43 jaren, tot mijne innerlijke droefheid, mijn teergeliefde echtgenoot, *C. J. Kraijenhoff*, luitenant-kolonel en plaatselijke kommandant alhier.
Wed. E. M. KRAIJENHOFF.
geb. *Phitzinger*.
Samarang, 21 *juni* 1821.

, HEDEN overleed alhier in den ouderdom van 36 jaren, *A. F. Jaentsch*, chirurgijn der tweede klasse, aan de gevolgen der *cholera morbus*.
De kommissarissen in den boedel.
H. W. J. VAN THUIJLL VAN SEROOSKERKEN, *ritm. bij het regt. huzaren no.* 7 *en plaatselijke adj. alhier.*
D. STAM, *eerste luit. bij 't bat. no.* 21.
Djokjokarta, 12 *juni* 1821.

, Op den 19 juni jl. is te Pasfarouang, aan de thans aldaar heerschende ziekte, in den ouderdom van 25 jaren, overleden, de wel-edele geboren heer *Daniel Lodewijk Caulier*, in leven opziender der landelijke inkomsten aldaar.

Deze tijding op gisteren ontvangen is, des te smertelijker voor zijne diepbedroefde moeder, daar zij in hem haren eenigsten zoon en de laatste harer vijf kinderen, waarvan vier haar in den bloei hunner leeftijd zijn ontrukt, blijft beweenen.
P. H. REIJNST.
Batavia, 27 *juni* 1821.

, HEDEN ontvang ik de droevige tijding van het overlijden op den 12 november j.l. van mijne geliefde huis-

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 7den* JULI, 1821.

(*Vervolg van het bijvoegsel.*)

vrouw *Elizabeth Graves*, in haar 38 jaar, aan de gevolgen van eene borst kwaal, na eene genoegelijke echtverbintenis van 9 jaren; overtuigd van de deelneming mijner vrienden in dit mijn ongelukkig verlies, zoo verzoek ik van brieven van rouwbeklag te mogen verschoond blijven.

WAPPERS MELIS.

Batavia, 25 *juni* 1821.

*** Op den 14 januari 1821, overleed te Delft, in den ouderdom van 66 jaren, vrouwe *Maria Geertruida de Monchij*, hartelijk geliefde echtgenoote van mr. *J. B. Forsten*, raad in het hoog geregtshof van Nederlandsch Indië.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens; mijn geliefde echtgenoot *François Bredero*, in leven fiskaal bij den raad van justitie alhier, overleed in den ouderdom van vijf-en-dertig jaren aan de gevolgen van de thans heerschende ziekte; een ieder, die hem gekend heeft, zal bezeffen hoe groot het verlies is, dat ik lijde en ik houde mij volkomen overtuigd van de opregte deelneming zijner talrijke vrienden in mijn zoo droevig lot.

E. L. F. BREDERO,
geb. *Roubaud.*

Batavia, *den* 4 *juli* 1821.

De ondergeteekende naar Europa vertrekkende, roept alle op, die iets te pretenderen hebben, voor den tienden juli.

L. T. C. MICHGORIUS.

Sourabaija, 18 *juni* 1821.

De ondergeteekende, verzoekt alle en een iegelijk, welke iets uitstaande heeft met den boedel van zijne te Indramaijo overledene huisvrouw, *Charlotta Margaretha Hogendoorn*, dan wel met haar in het bijzonder, gelieven zich, te rekenen van heden af aan, binnen den tijd van 3 maanden te vervoegen, ofte wel hunne adressen in te zenden te Samarang, bij

A. L. BERGHUIS.

Samarang, 10 *juni* 1821.

Advertentie.

Alle degenen, die iets te vorderen hebben; dan wel verschuldigd zijn van en aan den boedel van wijlen den weled: gestr: heer *C. van Naerssen*, gelieven daarvan opgave te doen aan de testamentaire executeuren binnen den tijd van twee maanden, gerekend van heden; ook worden diegene verzocht, waarvoor de overledene zich als borg verbonden heeft, zich van anderen borgen te voorzien.

Mede worden verzocht degeenen, die boeken onder zich mogten hebben tot dezen boedel behoorende, die binnen genoemden tijd terug te zenden.

Zoo wordt bij deze nog bekend gemaakt dat op den 30 juli aanstaande, wordt verkocht het huis, te Grissee, boeken, electriseer-machines &a.

De testamentaire executeuren
C. H. KLEIN, en
A. VAN MOESBERGEN.

Grissee, 16 *juni* 1821.

Die iets te pretenderen hebben, van wijlen *Marten Jacobs*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, voor primo augustus aanstaande, aan de geassumeerde executeuren *A. Daniels* en *W. C. Tosina*.

Cheribon, 17 *juni* 1821.

Advertisement.

All persons having claims upon the Estate of the late Doctor *John Jardine*, are requested to furnish the same without delay, and those indebted thereto, are required to make payment to the undersigned Executors in Java.

JESSEN, TRAIL, & CO.

Batavia, 20*th June* 1821.

De ondergeteekende voornemens zijnde, binnen kort deze kolonie te verlaten, verzoekt een ieder, die iets van haar te vorderen heeft ofte verschuldigd is, zich ten spoedigsten te adresseren ten huize van mevrouw *Mum*, op Molenvliet.

de wed. VAN MEEKEREN,
geb. *Bakker.*

Batavia, 20 *juni* 1821.

De luitenant-kolonel *Hoorn*, voor eenigen tijd naar Nederland vertrekkende, verzoekt een ieder, welke iets van hem te pretenderen heeft, zich voor den 15 augustus aanstaande, bij hem te adresseren. Ook heeft hij tot zijn gemagtigden benoemd, de kapiteins *van Slingerland* en *van der Does*, van het 18de regiment infanterie.

De luitenant-kolo
HOORN.

Weltevreden, *den* 20 *juni* 1821.

Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen mejufvrouw de wed. *Hoofsteder*, gelieven daarvan opgave te doen aan de testamentaire executeuren, *Fredrik Jacobus Wammmaker* en *Daniel Arnoldus Tempels*, voor ultimo juli aanstaande; alsmede degenen waar voor wijlen gem. wed. *Hoofsteder*, zich als borg verbonden heeft, worden verzocht zich binnen dien tijd van andere borgen te willen voorzien; gelijk ook degenen, die aan haar-ed. ter reparatie gegevene kopere goederen, mede verzocht worden om binnen den tijd van tien dagen, dezelve terug te komen halen.

Batavia, *den* 20 *juni* 1821.

De ondergeteekende voornemens zijnde, in den loop der volgende maand naar Europa te vertrekken, geeft mits dien kennis aan een ieder, welke vermeenen mogt eenige pretentie op hem te hebben, zich voor dien tijd, te adresseren ten huize van den logement-houder *Jonker*.

G. VAN WEEZEL.

den 21 *juni* 1821.

The undersigned intending to proceed to sea for the benefit of his health, requests that all persons to whom he may be indebted, will send in their demands immediately.

GEORGE FORD.

Buntjer, *June* 18, 1821.

Degenen, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan de op den 19 dezer, alhier overleden chirurgijn der 3de klasse, *Reuvelle*, van het 26ste bataillon infanterie, gelieven daarvan opgave te doen binnen den tijd van zes weken, aan de kommissarissen in bovengemelden boedel.

ADOLPHE SCHUMANN, *1ste luit. van het* 22 *bat. infanterie.*
A. POLSVOORT, *2de luit. van het* 20 *bataillon.*

Sourabaija, 21 *juni* 1821.

Advertentie.

Degenen, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 1ste luitenant *E. G. A. von Lettow*, van het 20 bataillon infanterie, alhier den 13 dezer overleden, gelieven daarvan binnen den tijd van zes weken, te rekenen van heden, aan kommissarissen opgave te doen.

De kommissarissen voornoemd.
VAN PABST, *luitenant*.
W. V. LETTOW, *2de luit.*

Sourabaija, 19 *juni* 1821.

Die iets te vorderen heeft dan, wel schuldig is, aan den overleden fourier *L. Dubruil*, 2de klerk bij het departement der genie, gelieve daarvan aangifte of betaling te doen, uiterlijk binnen zes weken, aan

De kommissarissen in welm. boedel.
J. D. PETERS, *2de luit. in.*
P. LAGENDIJK, *fourier bij 't* 20 *bataillon infanterie.*

Sourabaija, *den* 15 *juni* 1821.

Alle degenen, welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den gezagvoerder van het schip Experiment, *Johan Fredrik de Roijas*, gelieve zich te adresseren binnen den tijd van zes weken, bij

De executeuren.
J. F. L. DE ROIJAS.
C. A. F. LOTH.

Grissee, *den* 18 *juni* 1821.

Advertentie.

Alle degenen, welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen mejufvrouw *Johanna Helena Spits*, gesepareerde huisvrouw van den heer *Johan Daniel Groos*, gelieven zich te adresseren binnen den tijd van zes weken, bij

De executeurs.
C. A. F. LOTH.

Grissee, 15 *juni* 1821.

Advertentie.

Alle degenen, weke iets te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *Joseph Smit*, in leven burger alhier, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, ingaande met primo juli tot ultimo augustus 1821, aan de executeuren in voornoemde nalatenschap;

L. N. LAURENS.
C. VON FRANQUEMONT.
J. A. MEIJER.

Sourabaija, 19 *juni* 1821.

Alle degenen, dewelke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den eersten luitenant bij het 21 bataillon infanterie van linie, *J. van der Riet*, in het hospitaal te Samarang overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, voor of uiterlijk op den 31 juli 1821, aan de ondergeteekenden.

DE GRAVE, *1ste luit.*
NIEUWPOORT, *2de luit.*

Serondolle, 9 *juni* 1821.

Alle degenen, welke iets te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *Carl Ferdinand Bach*, gelieven opgave en betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende executrice in gemelden boedel; en tevens worden degenen verzocht, waarvoor zich de overledene als borg geinterponeerd heeft, zich van andere borgen te voorzien.

J. C. BEER; wed. *Bach*

Pakkalongang, 12 *juni* 1821.

Binnen kort naar Europa vertrekkende, zoo verzoeke een ieder, die iets van mij te vorderen heeft, betaling te komen ontvangen.

Wed. J. C. VAN LEEUWEN,
geb. *Desquiens.*

Batavia, 30 *junij* 1821.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen *A. F. Jaentsch*, chirurgijn der tweede klasse, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, in den tijd van zes weken, bij

ginnende met dato dezes, aan de erfgename en geassumeerde executeur.

C. H. HALSEIJ.

H. W. J. THUIJLL VAN SEROOSKERKEN, *ritm. regt. hus. no. 7, executeur.*

Djokjokarta, 11 juni 1821.

DEGENEN, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van den alhier, op den 19 dezer, ab-intestato overleden, *Daniel Lodewijk Caulier*, worden verzocht, opgave en uitbetaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de agenten der Sourabaijasche weeskamer te Passarouang.

J. H. ZEIJDEL.

J. J. RIEMS.

Passarouang, 22 juni 1821.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den, op den 14 dezer maand overleden, tweede luitenant van het algemeen wert-dépot, *J. H. Wanner*, worden verzocht, hiervan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken na dato dezes, aan de ondergeteekende kommissarissen.

ASMUS, *kapt. van kleeding.*

VAN SCHOONHOVEN, *2de lt. kwartm.*

Sourabaija, 25 juni 1821.

DIE iets te pretenderen heeft, of verschuldigd is aan den boedel van den alhier op den 6 dezer overleden, *Jeppe Ypes*, gelieven zich, binnen den tijd van zes weken, te adresseren aan den eersten executeur.

J. L. ZANGE.

Sourabaija, 26 juni 1821.

DE waarnemende resident van Bantam, verzoekt alle en een iegelijk, die iets schuldig zijn aan, of te vorderen hebben van den boedel van den ab-int. stato overleden chinees *Oeij Mako*, daarvan binnen den tijd van zes weken opgave te willen doen, aan de door hem waarnemend resident aangestelde agenten in gemelden boedel *T. H. Jacobsz* en *Oeij Bounting*, te Bantam.

Ceram, den 1 julij 1821.

J. H. TOBIAS.

DE agenten der Samarangsche weeskamer te Pekalongang, verzoeken een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den boedel van den, op de reize naar Batavia, ab-intestato overleden, *Johannes Bierman*, daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand.

De agenten voornoemd.

T. ANTHONIJSZ.

J. TOOROP.

Pekalongang, 22 juli 1821.

DEGENEN die iets te pretenderen heeft, of verschuldigd is, aan den boedel wijlen vrouwe *Johanna Elizabeth Hazaart*, weduwe *Daissart*, gelieven daarvan opgave of aangifte te doen, binnen zes weken van heden gerekend, aan den ondergeteekenden testamentairen executeur.

W. E. BERKHOLST.

Sourabaija, 30 juni 1821.

DIE iets te vorderen heeft van wijlen den luitenant-kolonel *Kraijenhoff*, gelieve daarvan opgave te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan

de wed. KRAIJENHOFF.

geb. *Philsinger.*

ALLE degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den heer *François Bredero*, in leven fiskaal bij den raad van justitie alhier, gelieven daarvan ten spoedigsten opgave te doen aan de ondergeteekenden

W. VAN HOESEN,

P. MERKUS.

F. L. DE BLOT.

Batavia, den 6 julij 1821.

VOORNEMENS zijnde voor eenigen tijd dit eiland te verlaten, zoo verzoeke een ieder, die iets van mij te vorderen heeft, in den loop dezer maand hunne rekening intezenden, bij den heer *L. Miero*; daar degenen welke aan mij verschuldigd zijn, verzocht worden in dien tijd betaling te doen, zullende de nalatigen aan den procureur overgeven.

M. DAVIDS.

Batavia, den 7 julij 1821.

Uit de hand te koop.

Te Magelang, residentie Kadoe.

EEN voor den handel in koffij, voordeelig gelegen planken huis, voorzien van twee goede koffij pakhuizen, een stal voor 10 paarden en bamboezen bijgebouwen, te bevragen bij *L. G. Scheller.*

Te koop.

EEN HUIS, in de koestraat no. 8, te bevragen bij den heer *M. G. Munnik.*

Te koop.

EEN HUIS EN TUIN, op Noordwijk, adres ter lands drukkerij.

For Sale,

A Comfortable House, at Noordwyk.

Te huur of te koop.

EEN ruim WINKEL-HUIS, staande in de nieuwpoort-straat, goed geschikt voor zaken in het groot en klein, informatie bij *Isaac Burgess.*

To be let or sold.

A SPACIOUS STORE, situated in Newport-street, well adapted for wholesale or retail business. Apply to *Isaac Burgess.*

For Private Sale.

A SUGAR MANUFACTORY, & Plantations of Cane connected therewith, in the district of Probolingo. For particulars apply to *I. Burgess*, Batavia, or *J. Hunt*, at Sourabaya.

Te koop

Op voordeelige voorwaarden.

HET buiten verblijf VEEL-GENOEGEN, voorzien met een extra geed, groot en gemakkelijk woonhuis en noodige bijgebouwen, vermakelijke tuin en vischvijvers voor zee-visch, gelegen ten oosten der stad Samarang, te bevragen bij den bewoner, *A. C. Cornelius*, luitenant-kolonel en directeur der militaire school.

Te Koop.

DE brik GUIDE, groot 174 ton, hegt en sterk, en zeer geschikt voor Java. Prijs *zeven duizend Spaansche matten.*

For Sale,

THE BRIG GUIDE, of 147 Tons, well found in Stores, and admirably adapted for Java. Price, Seven Thousand Dollars.

For sale or for freight,

To Banca, Singapore, Malacca, Penang & Calcutta.

THE fast-sailing Brig FAVORITE, Captain *F. Hamilton*, burthen 149 Tons; for further particulars apply to the Commander, at Messrs. *Jessen, Trail & Co.*

Te koop.

EEN span goede en goed gedresseerde schimmels wagen-paarden. Adres op het erf van de wed. *Nagel*, Goenong-Sahari.

Advertentie.

BIJ *J. Doorrik & P. M. Meijer*, op de groote zoca-malacca no. 12, zijn tegens contante betaling te bekomen, de pas aangebragte goederen, als: roodewijn, madeira, cognac brandewijn, likeuren, boter, zoetemelk en komijne kazen, hammen, roggen-brooden, gerookt ossen vleesch, gezouten tongen, dito zalm, spermacetie kaarssen, fijne glaswerken etc.

Advertentie.

BIJ *Lindam & Hervel*, op de groote rivier, zijn te bekomen de pas aangebragte goederen, van Bengalen met de brik FAVORITE, kapitein *Hamilton*, als: europische ankertouwen, kleine ankers en andere marine goederen, tarwe, paardebonen, spijkers, fijne verwen van allerhande coleuren, bengaalsch gezouten provisien en segaren, enz.

Advertentie.

VERSCHE aangebragte provisien met het schip FREDRIK HENDRIK, kapitein *C. Brandligt*, bestaande in:

Hollandsch bier,
Leidsche boter,
Kasen,
Keukenzuuren &a.

tot billijke prijzen te bekomen bij

E. CORNELESSEN.

Te koop.

PAS aangebragt per het Nederlandsche schip MARGARITHA, kapitein *Simpson*, van London, een fraai assortement meubel-chits, kamerdoek, Musilipatamsche doeken, kanten, chails, enz.; fraaije barrouchette, bendij, wagen en zadel tuigen, Fransche lampen, fijn geslepen glas, kognac bradewijn, madeira en roode wijnen, pale ale in bottels, van de beste kwaliteit,

Bij ROBT. THORNTON,

Rotterdammer-poort.

Batavia, 21 juni 1821.

For Sale.

Just arrived by the Netherlands Ship MARGARITHA, Captain Simpson, from London:

AN elegant assortment of Furniture Chintzes, Cambrics, Shirting Cloth, Musilipatam Handkerchiefs, Lace Veils, &c.; handsome Barrouchettes, Gigs, Carriage Harness, Saddlery, &c.; French Lamps, fine Cutlery, Plated Ware, Brass Ornaments for Furniture, Cut Glass, &c.; Cogniac Brandy, Madeira & Claret Wines, Pale Ale in bottles, of a superior quality,

By ROB. THORNTON,

Rotterdammer-port.

Batavia, 21st June 1821.

BIJ *de Haart* zijn te bekomen, pas aangebragte Solosche sadels en toebehooren, stellen tuigen voor vier en twee paarden, bendie-tuigen, halsters, karwatsen, foolleer en schoenen, voor een civielen prijs.

Advertentie

BIJ de gebroeders *Brijnen*, zijn te bekomen goede port à port- bordeaux- medoc- oude rijnsche- malaga- witte frontignac- muskaat- en dito bergerac-wijnen, likeuren in soorten, jenever, brandewijn, sakij, soija, fancijssen de bologne, scheepsgort, makaronij, sijroop, ceijlonsche kaneel, corenten, zwarte peper, koffij, chinsurasche sigaren, verfwaren, zeep, alsmede supra fijne chinesche zijden stoffen, als shawls en differente soorten van zijde koorden en garen.

Advertentie.

BIJ *A. Levie*, op de voorrij, zijn te bekomen de navolgende, binnen weinige dagen door verschillende schepen uit Nederland, Engeland, Bengalen en Amerika aangebragte goederen, als: versche

boter, soetemelksche- en leidsche kasen, engelsche en westphaalsche hammen, gerookt vleesch, keukenzuren, ingelegde snijboonen, zuurkool, worst, geleien, pruimedanten, vruchten op brandewijn, rozijnen etc.; alsmede beste roode madera en ander. wijnen, beste brandewijn en genever, zwaar en ligt bier, engelsche pale ale, seltzerwater, engelsche bokkems, engelsche zadels en tuigen, echte granate colliers van diverse grootte, dames werkkistjes, extra fraaije astralia lampen, engelsche tafelmessen en forken, goud- en zilverdraad, echte rozen- bergamot en andere olieteiten, rijtuig belegsels, glas- en aardewerken, gezouten tongen, gezouten vleesch en visch, meel, tarwe, tabak, bengaalsche en amerikaansche sigaren.

Batavia, 27 juni 1821.

BIJ *Brouwer, Nolthenius & Co.*, zijn factuurswijze te bekomen, diverse wijnen, genever, zwaar en ligt bier, seltzer water, hammen, boter, kaas, fraaije mahonij-houten secretaires en chiffonnieres, plavuizen, etc. aangebragt met de *Anna, Onderneming, Generaal Smith* en *Panther.*

Batavia, 26 juni 1821.

BIJ de ondergeteekenden in de binnen nieuwpoort-straat, n°. 1, zijn te bekomen de navolgende pas aangebragte goederen, als:

Hollandsche boter in dubbeld fust.
Idem paerl en scheepsgort.
Idem stroop.
Vermicellie en macaronie.
Amandelen, likeuren in foerten.
Brandewijn.
Genever.
Roode en wittewijnen.
Sigaren.
Eau de cologne en eau de la verde.
Pomade.
Glas, christal en lakwerken.

benevens een assortiment van bijouteriën, bestaande uit fraaije dames kammen, etc.

VAN DER TOORN & FETMENGER.

Batavia, 28 juni 1821.

IN het magazijn van *Stahl & Kemper*, op de westzijde van de groote-rivier no. 48, zijn te bekomen de ondervolgende, door de onderscheidene pas gearriveerde schepen, aangebragte goederen, als: boter, kasen, westphaalsche hammen, gezouten vleesch en tongen, sla-olie, vermicelli, macronie, mostert, anchovis, olijven, korenten, pruimedanten, rozijnen, amandelen, kaneel, kardamon, vruchten op brandewijn, likeuren & dito wijn, roode & rhijnsche wijn, bergerac, roode en witte frontignac, champagne, bourgogne madeira & malage wijnen, ligt & zwaar bier, genever, brandewijn, eau de cologne, castor oil, bengaalsche sigaren, staaf ijzer en diverse andere goederen meer.

BIJ den ondergeteekenden zijn verder aangekomen: hollandsch water, hollandsch gerookt vleesch, bier, exquise madeira en andere wijnen, vruchten op brandewijn, brandewijn, azijn van bourdeaux, augurkjes en andere tafel zuuren brillen in zilver gezet, hollandsche almanakken met platen, en veele andere goederen, alles ten billijkste prijsen te bekomen bij *E. Cornelessen.*

BIJ van *Putten en Co.*, in de binnen Nieuwpoort-straat, zijn tegen kontante betaling te bekomen, de navolgende goederen grootendeels, pas aangebragt per het schip JAN & CORNELIS, kapitein *J. Duijff*, als:

Leidsche en zoetemelksche kazen.
Westfaalsche hammen en zout vleesch.
Pekelworst, in kleine vaatjes.
Saucijs de Boulogne.
Hollandsche gerookte tongen en vleesch.
Leng en stokvisch.
Roodewijn, madera, en roode rhijnwijn.
Cognac brandewijn.
Genever, in kelders en in bottels.
Engelsch bier, in bottels.
Hollandsch azijn, in pullen.
Dito schrijf-papier.
Zeep, in kistjes.
Javasche stroo-zakken.
Differente schalen en gewigten.
Hoeden, laarsen, en Bengaalsche schoenen.
Oblie-wafel-ijsers, en koekepannen.
Verders galanterien, en andere goederen meer.

BIJ *A. Levie*, op de voorrei, zijn te bekomen de ondervolgende goederen, pas aangebragt per het schip DE JONGE ANTHONIJ, kapitein *T. Azon Jacometti*, als: extra beste maderawijn op halve bottels, dito roodewijn, ligt- en zwaar bier, genever, gezouten vleesch, ingelegde worst, delfsche boter in dubbeld fust, soetemelksche en leidsche kazen, keukenzuuren, eau de cologne, diverse meubelen als secretaires, chifonnières, cilinder bureaux, penant tafels, astralia lampen, tuinzaden, etc.

Batavia, 3 juli 1821.

Te koop.

BIJ *J. Barbier*, beste RIJST, bij de koijang.

For Sale.

AT *J. Barbier's*, RICE, of a good quality, by the Coyang.

Te koop.

BIJ den baas timmerman *Lau Jicko*, in de heerestraat, zijn te bekomen: steenen, pannen, balken, planken en andere afbraak.

IN het magazijn van *Stahl & Kemper*, op de westzijde van de groote-rivier, n°. 48, zijn te bekomen de navolgende goederen, pas aangebragt met het Nederlandsche brikschip de JONGE JACOBUS, kapitein *Bonn*, als: genever, roode wijn, bier, seltzerwater, hammen, gerookte ossetongen, pekel worst, leidsche en stolksche kasen, boter in ½ en ¼ vaatjes dubbelde fust, drop, theriac, berlijnsblaauw, goudleder en andere goederen meer.

BIJ *Wastermann & de Nijs*, zijn pas aangebragt met de schepen, FREDERIK HENDRIK, ONDERNEMING en JONGE ANTHONIJ, als: rode- en maderawijn in kisten, ligt bier op vaten, genever, zoutvleesch, worst in vaatjes, gras-boter in dubbelde fust, goudsche en leidsche kasen, keuken zuren, eau de cologne, tuinzaad, kaapsche rozijnen, amandelen, mijhos en muskadel wijn, voorts vier forte pianos, waaronder eene zeer elegant.

Advertentie.

BIJ de gebroeders *Beijnen*, zijn te bekomen, pas aangebragte provisien, per de schepen DE JONGE ANTHONIJ en DE JONGE JACOBUS, als; bier, wijn, jenever, hammen, kazen, gezouten vleesch en haarlemmer worsten, keukezuren, seltser-geilnaur- en fachner-water, lijn olie, etc.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende vendutien worden gehouden, als:

Op maandag den 9den juli 1821.

VOOR het toko-huis van wijlen den chinees *Souw Kongko*, staande buiten de voormalige nieuwpoort-straat, van verscheidene soorten van negotie goederen enz.

Op dingsdag den 10den juli 1821.

VOOR het toko-huis van wijlen den chinees *Lio Hielo*, staande op petak-baroe in de chinesche camp, van huismeubelen, wagens, paarden, oliphans tanden, schillak, anijs, gardamon, ijzeren-pannen, glaswerken, zijde goederen, roode verf, lijn olie, verguldsels, slaven en andere goederen meer.

Op woensdag den 11den juli 1821.

VOOR het negotie-huis van den heer *Burgess*, staande in de binnen nieuwpoortstraat, n°. 31, van een kabeltouw, lang 120 vademen, dik 14 duimen, touwwerken, boegspriet, masten, glazenruiten lang 13 duimen, breed 10 duimen, engelsche zeildoeken, tjaals, zilver- en pleetwerken, engelsche toomen, muslin, parfumerien, tafel-lakens en servetten, lepels, messen en vorken, muurstolpen enz.

Op donderdag den 12den juli 1821.

VOOR het sterf-huis van wijlen den chinees *Tan Tjiongko*, staande op pakodjan in de chinesche camp, van huismeubelen, wagens, paarden, jatij-balken, gember, slaven enz.

En precies om 11 uren.

De navolgende vastigheden als; voor rekening des boedels van wijlen den chinees *Tan Tjiongko.*

N°. 1. Zeker erf, bebouwd van voren met een steenen huisje, en van achter met een pakhuis, benevens drie steenen pedakjes, alles met pannen gedekt, staande en gelegen wat buiten deze staadspoort Diest, of in het westerveld, het 8ste deel van het blok p, sub n°. 7, 8 en 9.

2. Zeker erf, bebouwd met twee steenen pedakken met pannen gedekt, benevens een timmerloots, staande op gouvernements grond, gelegen buiten deze stadspoort Utrecht, in het westerveld, het 8ste deel van het blok p, sub n°. 1, littera D.

3. Zeker stuk land, bebouwd met een planken huis met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stad in het westerveld het 8 deel van het blok P, sub No. 1.

Waar van de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op vrijdag den 13den juli 1821.

VOOR het huis van den kapitein *Scheidius*, te weltevreden, van rijtuigen, paarden, waaronder 2 goede gedresseerde spannen van vieren, fraaije huismeubelen, waaronder eene fraaije forte piano, een fraai mahonie-houten ledikant en een staand horologie, eene verzameling van boeken, waaronder *J. Kok*, vaderlandsch woordenboek met kaarten, platen en portraiten, 35 deelen en 3 deelen tot bijvoegsel kompleet, en slaven, waaronder een goede koetzier rijdende met vier paarden.

Op zaturdag den 14den juli 1821.

TEN overstaan van den deurwaarder van den raad van justitie te Batavia, voor de woning van den chinees *Tan Kicko*, staande op pasfar-lama in de chinesche camp, van eene partij bij executie achterhaalde goederen, bestaande in wagens, paarden, slaven, lijnvaten, en andere goederen meer.

Brik *Elizabeth.*

OP donderdag 19 dezer, zal opgeveild worden per publieke vendutie, de brik ELIZABETH, gevoerd geweest door wijlen kapitein *John Robertson*, in de pakhuizen van de heeren *Skelton & Co.*

D. A. FRASER, *executeur.*

Brig *Elizabeth.*

ON Thursday 19th instant, will be put up to Sale by Public Auction, the Brig ELIZABETH, formerly commanded by the late Captain *John Robertson*, at the godowns of Messrs. *Skelton & Co.*

D. A. FRASER, *Executor.*

IN den loop van deze maand juli, zal publiek verkocht worden, de TUIN van wijlen de weduwe *Hoofsteder*, gelegen op Antjol, voorzien van een steenen gebouw, etc.

Batavia, den 3 juli 1821.

Zal op publieke vendutie, in deze maand, verkocht worden, indien niet uit de hand verkocht, (de eigenaar naar Europa zullende retourneren.)

HET Hollandsche brik-schip FREDERIK, groot 100 koijangs en meer, gebouw din 1816, gekoperd in 1820, geëkwipeerd met 6 stukken en 2 draaibassen,

vrijkelijk in Europa uitgerust van loopend en staand touwwerk, zeilen, etc. en kan dadelijk naar zee gezonden worden; informatie bij *Isaac Burgess.*

To be Sold by Public Auction, in this month, if not privately disposed of— (the owner intending to return to Europ.)

THE Hollands Brig FREDERICK, burthen 100 Coyangs or upwards, built in 1816, coppered in 1820, mounts 6 carriage-guns and 2 swivels, is abundantly found in Europe rigging and stores, sails fast, and can be sent to sea immediately. Apply to *Isaac Burgess.*

Passage to England.

THAT superior and fast-sailing Ship THE FORT-WILLIAM, burthen 1200 Tons, and commanded by Capt. *A. Glass*, will sail in the beginning of August; individuals, families, or children, may be accommodated with a passage on reasonable terms, and the Ship is well known to possess every suitable convenience and capacity to render the situation of Passengers uncommonly comfortable. Apply to the Commander, at Messrs. *Miln, Haswell & Co.'s*, Great-river-street.

Passagie naar Engeland,

HET uitmuntend en snel zeilend schip FORT WILLIAM, groot 1200 tonnen, gevoerd bij kapitein *A. Glass*, zal in het begin van de maand augustus zeilen.

Met het zelve is voor enkele personen, familien of kinderen, passagie te bekomen op billijke voorwaarden. Is bekend geschikt te zijn om aan passagiers, alle gemak te verschaffen, en het verblijf buitengewoon aangenaam te maken.

In formatie te verkrijgen bij den kapitein ten kantore van de heeren *Miln Haswell*, *Co.*, op de groote rivier.

Freight,

To Banca, Sincapore, Malacca, Penang and Calcutta.

THE fast-sailing Ship WELLINGTON, *G. Maxwell*, Commander, will sail for the above-mentioned places on or before the end of this month; apply to Messrs. *Miln, Haswell & Co.*, Great-river-street.

Batavia, 21st June 1821.

Vracht en Passage,

Naar Holland,

MET het snel-zeilend gekoperd fregatschip JAN & CORNELIS, kapt. *Jacob Duijff.* Adres bij *Brouwer, Noltheniu & Co.*

Batavia, 23 juni 1821.

Vracht en Passage,

NAAR Amsterdam, met de extra snelzeilende en gekoperde schepen CORNELIA SARA, kapitein *J. Marcussen*, en JAN & CORNELIS, kapitein *J. Duijff*, beide zijn zeer goed ingerigt tot den overvoer van passagiers, en de eerste zal op 1 augustus zeilen, adres bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 28 juni 1821.

Vracht en Passage,

NAAR Middelburg, met het zeer snelzeilend gekoperd schip de JOHANNA MARIA, kapitein *Fokke Jonker*, zeer geschikt tot den overvoer van passagiers, vertrekt uiterlijk op 1 augustus, adres bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 28 juni 1821.

Naar BENCOOLEN & CALCUTTA.

DE brik GUIDE, voor vracht gelieve men zich te adresseren bij kapitein *Gordon*, gelogeerd bij den heer *Paijan.*

Loading,

FOR BENCOOLEN & CALCUTTA.

THE Brig GUIDE, Captain *Gordon*; for Freight apply to the Commander at *M. Pajan.*

For Canton.

THE fine American Ship CORDELIA, Captain *Magee*, will take Specie to Canton, on the usual terms.

Apply to Captain *Magee*, or *Robert Addison*, 45, Great-river-street.

Who has on Sale:

2 14-inch Coir Cables, 2 10-inch ditto do.
Bengal Canvas and Twine.
Sheathing Copper, 22 and 24 oz.
Copper Sheathing Nails, Pitch, Turpentine.
Paint Oil and White Lead.
Bengal Wheat and Cheroots.

JAVASCHE

Zee-assurantie Societeit.

ALGEMEENE VERGADERING van actie-houders en verkiezing van directeuren, op woensdag den 11den juli, des voormiddags ten 10 uren in het lokaal op de beurs.

Batavia, den 21sten juni 1821.
Namens de directie,
H. BLOM, *sec.*

J. A. GAGEL, dit eiland verlatende, heeft tot deszelfs gevolmagtigdens aangesteld de heeren *G. Mosterman* en *L. J. Ferwerda.*

Batavia, 22 juni 1821.

COLVILLE, JUTTING & Co., verlangen een portugesche klerk, die eene fraaije hand schrijft.

Batavia, 28 juni 1821.

EEN nederlander, die eene grondige kennis der *hollandsche, engelsche, fransche* en *duitsche talen* bezit, eene nette hand schrijft, en met den stijl van openbare en andere akten, genoegzaam bekend is, wenscht eenige ledige uren aantewenden, tot het stellen, vertalen, reviseren, enz., van allerlei rekwesten of andere *partiualiere stukken.*

Adres, per billet, ter 's lands drukkerij.

WORDT bekend gemaakt dat ten gevolge van het herstel der gezondheid van den luitenant kolonel *de Paravicine*, de door denzelven gepasseerde volmagt op den ondergeteekenden is ingetrokken.

De luit. koll. aide-de-camp.
J. B. CLEERENS.

Societeit *de Harmonie.*

ALGEMEENE VERGADERING, op maandag den 9 dezer, des avonds ten half zeven uren.

BAL EN SOUPER, op dingsdag den 10 daaraanvolgende, op gewone tijd.

De secretaris.
Rijswijk, 4 juli 1821. PLAAT.

Society *the Harmony.*

A GENERAL MEETING will be held at this Society, on Monday the 9th inst. at half-past 6 o'clock in the evening.

BALL AND SUPPER will be given as usual, on Tuesday the 10th instant.

Rijswyk, July 4, 1821.
PLAAT, *Sec.*

DE ondergeteekenden verlangen iemand, die eene goede hand schrijft, en eenige kennis bezit van de engelsche en fransche talen.

BROUWER, NOLTHENIUS & CO.
Batavia, 6 juli 1821.

WISSELS op HOLLAND, te bekomen bij *van Rijck, Prediger & Co.*

WISSELS op HOLLAND, te bekomen bij *Brouwer, Nolthenius & Co.* *Batavia, 6 juli 1821.*

DE ondergeteekende deze kolonie verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden benoemd den heer *E. Cornelessen.*

D. B. LUTJENS.
Batavia, 7 juli 1821.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.

BUITEN GEWONE

Bataviaſche Courant.

WOENSDAG, *den* 11*den* JULI, 1821.

BATAVIA *den* 11*den* *Julij* 1821.

Met Z: M: ſchoener CALIJPSO, giſter avond alhier ter reede geankerd, is door den luitenant kolonel aide de camp *Taets van Amerongen* en den eerſten luitenant ter zee *Koopman*, de ondervolgende depêche aangebragt van den generaal majoor *De Kock*, kommandant der Palembangſche expeditie, aan Zijne Excellentie den heer Secretaris van Staat Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, mededeelende het forceren en veroveren der vijandelijke poſitien en batterijen, na twee zeer hevige gevechten op den 20 en 23 juni j. l.

Deze belangrijke tijding is heden bij dagorder aan de armee bekend gemaakt, en is door een ſalut van 101 ſchoten te *Weltevreden* afgekondigd.

Aan boord van Z. M. fregat VAN DER WERFF, *geankerd voor* PALEMBANG *den* 28*ſten juni* 1821.

Aangenaam is het mij Uwer Excellentie te mogen rapporteren, dat Z. M. ſchepen en vaartuigen zoo wel als de troepen te *Palembang* zijn.

Den 19 mei j.l. had ik de eer Uwe Excellentie te ſchrijven, dat het fregat *van der Werff* den 17den en het ſchip *Naſſau* den 18den de bank voor de *Soengſang* waren gepaſſeerd, en dat ook de overige ſchepen van mindere grootte in den mond der rivier waren.

Den 20 mei werd ik verſterkt door de aankomst van het transport ſchip *Henriette Eliſabeth*, aan boord hebbende de kolonel *Biſchoff* met een gedeelte van het 18de regiment en den 25ſte daaraanvolgende, door de komst der transportſchepen *Nieuwe Zeelust*, *Gezusters* en *Eliſabeth Johanna*, zoo dat alle de verwacht wordende troepen verzameld waren.

Ik zal Uwe Excellentie niet vermoeijen met het uitgebreid verhaal van onzen optogt; de menigvuldige ſchepen, het diepgaan van ſommige en de ſtroomen, die over dag meest in ons nadeel waren, zijn zoo vele oorzaken, welke onzen aanmarsch hebben vertraagd; eerst den 26ſten mei bereikten wij de zuidhoek van *Poeloe Panjang*, den 29ſten kwamen wij voorbij *Poeloe Kramat* en *Poeloe Singgries*, den 1ſte juni voorbij de *Kwala Oepang*, den 6den ankerden wij boven *Sl.t Jarang*, den 8ſten paſſeerde wij het eiland *Borang*; ik had hetzelve eerst doen verkennen, en men had na genoeg geen ſpoor der oude batterijen gevonden, alleen bleven er eenige oude palen over, daar onze marsch reeds zeer vertraagd was, en mijne troepen veel minder in getal waren; dan ik mij bij mijn vertrek van Batavia had voorgeſteld, oordeelde ik het onraadzaam, om mij alhier optehouden, of mijne magt door het achterlaten van troepen te verzwakken.

Daar ik reeds verſcheidene berigten had ontvangen, dat de paſſage beoosten *Palembang* door paalwerk nog moeijelijker was gemaakt, als dezelve vroeger voor de ſchepen was bevonden, en de kaarten van de rivier het vaarwater aan de westzijde niet bekend ſtelden, liet ik dit kanaal door de eerſte luitenants der Koninklijke marine, *Scheidius* en *Lans* opnemen, in welke onderzoeking deze bekwame officieren, boven mijne verwachting ſlaagden, zoodanig dat ik in den avond van den 9den juni het anker liet ligten, en om elf uren 's nachts met het fregat *van der Werff* en eenige andere ſchepen, hetzelve weder liet werpen, in het gezigt der vijandelijke batterij, en den volgenden dag kwamen de overige ſchepen bij ons.

Het eskader liet ik van den aanvang onzer aanmarsch in de volgende orde posthouden; de voorhoede beſtond uit twaalf ligte vaartuigen, ieder gewapend met een ſtuk kanon a 18 pond en voorzien van een behoorlijk garniſoen ter bediening van het geſchut; dit ſmaldeel was verdeeld in drie diviſien, waarvan de bevelhebbers waren de eerſte luitenant der koninklijke marine *van den Ende*, de eerſte luitenant der koloniale marine *Haleveyn* en de 2 luitenant der koninklijke marine *Joly*; deze drie officieren hebben dien belangrijken dienst ſteeds met moed, iever en activiteit waargenomen.

Op een half kanonſchot volgde Z: M: fregat *van der Werff*, de brik *Eliſabeth Jacoba* met de Palembangſche vorsten, de hulk *de Naſſau*, de korvetten *Ajax* en *Zwaluwe*, daarop volgden de transportſchepen, en deze werden gedekt door de korvetten *Venus*, het *Zeepaard* en de brik *Sirène*.

Gedurende den optogt is door een ieder de meeste iever betoond, en niets verzuimd om vooruit te komen; de meeste moeite was zeker om het fregat *van der Werff* en de hulk *de Naſſau* door dit moeijelijke vaarwater te brengen; de kapitein *Lewe van Aduard* en de kapitein luitenant *Verveer* zijn onvermoeid geweest in het aanwenden van pogingen, om hierin te ſlagen, en de kapitein luitenant *Bakker*, reeds in vorige depêches door mij genoemd, is bij deze gelegenheid van oneindig veel dienst geweest.

Bij alle gelegenheden liet ik door ligte vaartuigen en gewapende chaloupen verkenningen doen, en deze op zich zelve kleine, edoch belangrijke diensten, werden ſteeds met geestdrift door de jonge officieren vervuld, en door de zendelingen van den Soeſoehoenan werden er dikwerf inwoners van de nabij gelegene gehuchten bij mij gebragt, waarvan ſommige kortelings te *Palembang* waren geweest en mij eenige, doch weinig beduidende informatien bragten. Om intusſchen aan deze menſchen eenig vertrouwen te verwekken, deed ik hen telkens, daar zij allen zeer armoedig waren, kleine geſchenken van zout en rijst.

Toen wij bij de *Kwala Opang* genaderd waren, vernam ik dat zich op die hoogte een ſtuk kanon bevond, waarmede in 1819 op de korvet *Eendragt* was gevuurd; ik zond eene gewapende chaloup onder bevel van mijnen adjudant den kapitein *George*, en den luitenant ter zee *Michel* derwaards; op hunne aannadering nam de bezetting de vlugt en zij bragten een ijzer kanon à 6 pond aan boord; later werdt eene dergelijke last volbragt door mijne adjudanten, den luitenant ter zee *Le Jeune* en den eerſte luitenant *van Geen*, deze bragten twee kanonnen à 12 pond aan boord.

Den 12den juni zond ik de kolonels *Biſchoff* en *La Fontaine*, de luitenant kolonels *Taets van Amerongen*, *Riesz* en *Cochius*, benevens den kapitein ingenieur *van der Wyck*, vergezeld van een ſterk detachement infanterie, naar den oostwal, met oogmerk om een weg te zoeken, om troepen aan de oevers van de *Peladjoe* te brengen, en terrein tot het opwerpen eener batterij, de eerſte, om bij de attaque den vijand in den rug te vallen, en de batterij om die van den vijand in flank te attakeren; die officieren kwamen echter van een marsch van 7 à 8 uren terug, zonder de rivier te hebben kunnen bereiken.

Den volgenden dag werd deze verkenning vervat, en de officieren kwamen met het rapport terug, dat er een weg voor infanterie gebaand, maar dat dezelve zoo moeraſſig en moeijelijk was, dat men er met geene mogelijkheid geſchut konde doorbrengen.

Den 16den liet ik den kolonel *Biſchoff* met de officieren, welke de verkenning hadden gedaan, en een detachement van 7 à 800 man, zoo infanterie, artillerie als pionniers naar de *Peladjoe* marcheren, met last om des nachts de rivier te paſſeren, aan de overzijde post te vatten en de vijandelijke batterijen aan te vallen, zoodra hij kolonel zoude hooren, dat ik dezelve in front met de ſchepen aanviel.

Dezen zelfden dag kwam het fregat *Dageraad*, gevoerd door den kapitein-luitenant ter zee *Tieman*, bij de vloot, en dit door de onvermoeide zorg van den eerſten luitenant ter zee *Pické*, en den luitenant der 2de klaſſe *Freudenberg*, bereids in mijne misſive van den 19 mei genoemd.

Ik liet door de luitenants ter zee *Le Jeune* en *Willink*, de vijandelijke batterijen verkennen; die officieren volbragten deze misſie met het meeste beleid en den meesten moed, roeijende dezelve tot tusſchen de palen, welke de werken dekken; dit gaf mij gelegenheid, om aan de ſchepen met juistheid te kunnen opgeven de poſitie, waarin dezelve gelegd moesten worden.

Reeds in den avond ontving ik rapport van den kolonel *Biſchoff*, dat de vijand zich, ſedert de gedane verkenning, aan de oevers van de *Peladjoe*, zeer had verſterkt, en de rivier met gewapende praauwen had opgevuld, zoo dat de overtogt altoos moeijelijk, en tot dat de ſchepen de attaque zoude doen en dus eenige afleiding bezorgen, onraadzaam was; ik zond hem order om liever met zijn detachement terug te komen, dan hetzelve op eene al te onzekere wijze te wagen. Uwe Excellentie kent mijnen afkeer voor het verdeelen mijner magt, ook kwam de kolonel *Biſchoff*, den 17den 's morgens met zijne troepen terug, dezelve waren gedurende 24 uur, tot aan den buik in het water geweest; een flankeur is er bij deze gelegenheid geſneuveld en een benevens twee inlanders zijn gewond.

Den 16den juni arriveerde bij het eskader het particuliere ſchip *Emerentia*, ſchipper *Schipman*, en den 17den het ſchip *Jeſſij*, beide met victualie.

Sedert onze aankomst voor de batterijen tot aan den dag des aanvals en zelfs gedurende den aanval heeft de vijand ons ſteeds door het afzenden van branders zoeken te verontrusten, dan die werden altoos afgeweerd, en in deze dienst hebben zich vele jonge officieren bijzonder gedistingueerd, voornamelijk heb ik den luitenant ter zee der 2de klaſſe *de Koning* opgemerkt.

Uit mijne orders van den 11 en 15den juni, n°. 38 en 39, waar van een afſchrift hiernevens gaat, ſub litera A en B, zal Uwe Excellentie gelieven te zien, op hoedanige wijze de vijand den 20 juni is geattaqueerd.

's Morgens om half vier uren, begaf ik mij met mijnen ſtaf, aan boord van de ſchoener *Johanna*, gekommandeerd door den eerſten luitenant ter zee *Scheidius*, om dat ik op dit vaartuig beter alle de operatien, zoo wel der ſchepen en der troepen, konde overzien en orders afzenden; tot dit laatſte einde had ik een tien-tal chaloupen, onder bevel van den activen en verdienſtelijken luitenant ter zee der eerſte klaſſe *Butjs*, kommandant van de brik *Sirene*, bij mij verzameld.

De ſchepen waren bezig om naar de vijandelijke batterijen op te drijven en te werpen, waartoe in den vorigen nacht werpen tot aan de palen voor de batterijen waren uitgebragt; ten half zeven uren begon de vijand te vuren; ten acht uren waren de kanonneer-booten op derzelver post voor de *Gombora*, en tusſchen half negen uren, waren de andere ſchepen eerst in derzelver poſitie kunnen komen; ingevolge mijnen last werdt er door de onzen geen ſchot

gedaan, alvorens de schepen behoorlijk geankerd waren, zoo dat de vijand reeds zedert ruim een en een half uur hevig had gekanonneerd, alvorens zijn vuur door de onzen werd beantwoord; ik kan Uwe Excellencie ook niet genoegzaam uitdrukken met welke bedaardheid en beleid de kommandanten onzer schepen tot de hun aangegevene posten opgewerkt hebben.

Gedurende het gevecht kwam een Malaksche bode *Santa Maria* met zeven prauwen aan; deze, zoo wel als die van *Radja Akil*, liet ik onder den westwal leggen, om wanneer de troepen op eene der batterijen zouden aanvallen, dezelve te ondersteunen.

De kolonel *Bischoff*, de luitenant kolonels *Riesz* en *Cochius*, hadden alle hunne manschappen in kleine vaartuigen ontscheept en alles was gereed om zoodra eene der batterijen eenigzins tot zwijgen zoude zijn gebragt, de troepen derwaards te brengen.

Kwart voor elf uren kreeg ik rapport dat de batterij op het eiland *Gombora*, deszelfs vuur sterk verminderde, en aan een onzer kanonneerbooten was het bereids gelukt, de palen door te dringen; dadelijk zond ik den luitenant-kolonel *Keer*, met een detachement van 300 man infanterie en eenige artillerie en pionniers derwaards, vergezeld van de kleine vaartuigen van *Radja Akil* en *Santa Maria*, waar aan boord zich mijne adjudanten de kapitein *George* en tweede luitenant *de Stuers* bevonden, en vermits de kanonneer-booten gebrek aan amunitie kregen, gelastte ik den eersten luitenant *van Geen*, die op een der transport-schepen af te halen en aan onze booten te brengen; deze kommissie volbragt hij in het hevigste vuur, met veel bedaardheid en spoed.

Dan tot mijn leedwezen moest ik ontwaren dat het touw van de *Nassau* afgeschoten was en dat schip daardoor uit deszelfs positie geraakte, en dat deszelfs voertuig zeer was ontramponeerd. Successivelijk werden de touwen van de *Dageraad*, de *van der Werff*, en het *Zeepaard* mede afgeschoten, en hoewel op alle de schepen, onder het hevigste vuur, werpen werden uitgebragt, en het dezelve gelukte voor eenen tijd weder in positie te komen, zoo hebben deze ongelukken nogtans veel vertraging aan de operatie toegebragt; de kommandant van de *van der Werff*, liet mij rapporteren dat hij ree's bij de 60 dooden en gekwetsten had, en dat vele zijner stukken gedemonteerd waren, dat hij door het uit de positie raken van de *Nassau* en *Dageraad*, alleen aan het vijandelijk vuur werd blootgesteld, en het hem kommandant dus noodzakelijk voorkwam deszelfs positie te verlaten, om niet de *van der Werff* voor eene volgende actie geheel onbruikbaar te doen zijn.

Wij waren den geheelen morgen bijzonder ongelukkig geweest door het telkens breken der touwen en verliezen van ankers, en daar men sedert drie uur 's morgens aan het werk was, bevond zich het volk ook zeer vermoeid, te meer daar het heden ongemeen warm was, kwart voor twaalf uuren werd dus aan het fregat *van der Werff* sein gedaan om deszelfs vorige positie te hernemen; het vijandelijk vuur op de groote batterij de *Peladjoe* was geenszins verminderd, op de waterbatterijen was het verslapt geweest, doch later weder sterk begonnen, in de *Gombora* alleen kon men doorstaande vermindering bespeuren; na het gedane sein liet ik de troepen mede terug keeren. Eene kanonneer-boot, die reeds door de palen gedrongen was en door de sterke eb belet werd er weder door te werken, viel in 's vijands handen, doch later kregen wij dit kiekje terug, eene tweede kanonneer-boot was in den grond geschoten, zoo dat die ook achter moest worden gelaten.

Om een uur namiddag hadden alle schepen en vaartuigen derzelver vorige ankerplaats herkregen.

Uit den nominatiiven staat, sub lett: C zal Uwe Excellentie zien, dat wij den 20ste juni hebben gehad het onderstaande verlies, te weten . . .

Gesneuvelden	 46	man.
Zwaar geblesseerden	. . . 55	„
Ligt geblesseerden	 42	„
Totaal	143	man.

Onder de eersten bevinden zich de luitenant ter zee titulair *J. E. Michael* van de *van der Werff*, een veel belovend jong officier en de adelborst der 2de klasse *J. A. L. H. van der Maas* van de korvet *Zeepaard*; onder de zwaar gekwetsten zijn de luitenant der tweede klasse van de koloniale marine *de Vries*, eerste officier aan boord van het schip *Nassau*, de adelborst der 1ste klasse *A. Collot D'Escurij*, van de *van der Werff*, een dapper jongman, die gedurende den geheelen nacht een onder de vijandelijke batterijen uitgebragt werp had bewaakt.

Dadelijk gaf ik last aan de scheepsbevelhebbers, om derzelver onderhebbende bodems tot een ander gevecht gereed te doen zijn; de schepen hadden bijzonder veel, zoo wel in hun tuig als romp geleden, dan daar in deze rivier noch wind, noch holwater te vrezen is, konden allen spoedig zoodanig in order zijn, dat de schepen derzelver batterijen weder konden gebruiken; ankers en touwen waren het moeijelijkst te remplaceren, dan die vond ik op de koopvaardij schepen, en derzelver bevelhebbers waren zeer gewillig om ons daar mede te assisteren.

Ik kan Uwe Excellentie met geene woorden uitdrukken, hoezeer ik in deze eerste actie over het moedig gedrag, zoo wel van de officieren als van de onder-officieren en manschappen ter zee en te land, voldaan ben; er werd met de meeste hardnekkigheid gevochten, en men kan alleen aan het veelvuldig afschieten der touwen en het daardoor verliezen der positien, toeschrijven, dat wij niet reeds den 20sten de overwinning hebben behaald; de kommandanten van de schepen *van der Werff*, *Dageraad*, *Nassau*, en alle overige hebben in het nemen hunner aangewezene positie, oneindig veel beleid getoond.

Sub Lett. D. biede ik Uwe Excellentie kopij aan van de generale order, die ik den 21sten heb gegeven, en welke haar, zal doen zien dat ik geheel voldaan ben geweest over de medewerking van allen, die onder mij zijn gesteld.

Daar ik nogtans bevreesd was, dat de minder voordeelige uitslag van dit gevecht, op het eiland *Banca* bekend wordende, nadeelige gevolgen op de nog wankelende gemoederen van sommige konde . hebben, zond ik den luitenant kolonel *Keer*, fungerend resident aldaar, dadelijk terug en stelde ter zijne dispositie de brik *Emma* en de geheele flotille van *Radja Akil*.

Den 23sten junij waren de schepen weder tot een tweede gevecht gereed.

'S morgens om drie uren begaf ik mij andermaal aan boord van de schoener *Johanna*, de schepen waren toen bezig met den vloed naar de vijandelijke batterijen op te drijven, ten einde op de aan dezelve aangewezene posten te komen.

De lucht was bewolkt, en een flaauw doorschijnend maanlicht deed hun tot aan de positie opwerken.

Reeds ten vier uren 's morgens opende de vijand een sterk vuur op onze schepen; van onze zijde werd even als de eerste maal met dezelfde bedaardheid gewacht, doch ditmaal gelukte het onze brave bevelhebbers spoediger derzelver positie te krijgen, en in alle opzigten waren wij gelukkiger dan de eerste maal, door dien ieder genoegzaam tot het laatste deze positie behield; om vijf uur was op alle punten het vuur van beide zijden hevig aan den gang.

Kwart over zes uur kreeg ik tijding van de kielligters en kanonneerbooten, dat het vuur in de *Gombora* verminderde, dadelijk zond ik door den kapitein *George* mijn aide-de-camp, last aan den kolonel *Bischoff* om zich met den luitenant kolonel *Riesz*, kommandant der artillerie en de onder hem gestelde troepen in allerijl derwaards te begeven en reeds een quart voor zeven uur hoorde ik het geweer-vuur; de luitenant kolonel *Riesz* en een oogenblik later de kapitein *George*, beide zwaar geblesseerd, kwamen mij de aangename tijding brengen, dat de onze reeds meester waren van de *Gombora*.

De luitenant ter zee *Le Jeune*, die met zijne kielligters veel tot het doen zwijgen van de *Gombora* had toegebragt, was dadelijk met eene Nederlandsche vlag op die batterijen; hij en de kapitein *Elout* van het 18de regiment en kapitein adjudant *Dibbetz* betwisten zich de eer, van de eerste op 's vijands bezitting de vlag te hebben geplaatst; deze drie officieren, hoe dit ook zij, hebben zich bij deze gelegenheid uitmuntend gedistingueerd.

De kanonneer-booten werkten allen langzamerhand op door de palen en deckten onze troepen achter de *Gombora*; daar de kommandant van het fregat *van der Werff*, mij liet weten dat het vuur van de *Peladjoe* ook verminderde, was mijn eerste oogmerk om den kolonel *de la Fontaine*, met den majoor *de Leeuw*, en de nog disponibel zijnde troepen tegen die batterij te zenden; dan de kolonel bevond, dat de vijand aan die zijde nog met geen voordeel te attakeren was, en dat wij door deszelfs schroot zeer veel volk zouden verliezen. De kolonel *Bischoff*, liet mij door den luitenant *Stuers* verzoeken om versterking, ten einde achter de *Gombora* om te varen en de *Peladjoe* van achteren aan te vallen; ik zond hem daartoe den majoor *de Leeuw* met alles, wat hij onderzich had en de kolonel vertrok vergezeld van de tien kanonneerbooten, waarover thans het bevel provisioneel aan den kapitein luitenant *Bakker* was opgedragen.

Inmiddels hadden de schepen *Venus* en *Ajax*, en de kleine vaartuigen het vuur van de water batterijen doen zwijgen en aldaar de Nederlandsche vlag geplaatst; de eerste luitenant der koninklijke marine *van den Ende* dit verrigt hebbende, werd met eenige zijner manschappen door het springen van een gedeelte buskruid gekwetst; de water batterijen geene positie aanbiedende werden op mijn bevel dadelijk verbrand; de adelborst der 2de klasse *de Man*, gedetacheerd op eene der booten, was de eerste, die eene vlag op eene dier batterijen plante.

De korvet *Venus* geen dienst meer kunnende doen, in de voor dat schip aangewezene positie zoo stelde de kapitein luitenant *Schreijenstein* zijn schip mede voor de groote batterije; deze manoeuvre volvoerde die officier met zoo veel beleid, dat zulks eene bijzondere aanmerking verdient; de korvet *Ajax*, aan den grond geraakt zijnde, moest het vuur der batterijen ontvangen, zonder hetzelve te kunnen beantwoorden.

De vijand ziende de hevigheid, waarmede hij werd aangevallen, trachtte door het afzenden van branders onze operatien te verhinderen, doch deze werden afgeweerd.

Reeds voor 9 uur zag men de troepen het vaarwater tusschen het eiland *Gombora* en de vierde batterij aan de *Peladjoe* bevaren, en dit was gelukkig, want hoezeer het vijandelijk vuur sterk begon af te nemen, zoo moest het onze mede verminderen, alzoo zoo wel het fregat *van der Werff* als *de Dageraad* gebrek aan munitie begonnen te krijgen en ½ voor 10 uur raakte *de Dageraad* uit hare voordeelige positie.

Ten half 11 uur attakeerde de kolonel *Bischoff* de 4de of laatste batterij aan de *Peladjoe*. Eene Nederlandsche vlag werd door den luitenant ter zee der 2de klasse van de koloniale marine *de Lange*, dadelijk geplaatst; de 4de en 3de batterij werden spoedig door den vijand verlaten, en toen de kolonel die was om getrokken, ook de tweede; de eerste en groote batterij bleef deszelfs vuur op onze schepen aanhouden, en poogde de onze het indringen te beletten, dan de flankeurs met de 1ste luitenants *Wagener* en *van Stijrum* aan het hoofd, lieten hun geen tijd, drongen met de bajonetten overal door, dreven den vijand van het geschut en achter de batterij uit, zoo dat wij in minder dan een uur meester van alle de batterijen aan de *Peladjoe* waren.

Toen het vuur op de schepen uit gebrek aan munitie moest worden verminderd, zijn er dadelijk van dezelve sterke detachementen aan land gezonden, om met onze troepen te co-opereren; bij mijne komst in de batterijen werd ik door een hevig gejoel ontvangen, en ik moest de geestdrift en orde bewonderen, die zoo wel de militairen als zeelieden kenschetste.

De schepen hebben zoo wel in derzelver tuig, als romp zeer veel geleden.

Bij de operatien te land hebben zich inzonderheid, volgens rapport van den kolonel *Bischoff*, gedistingueerd, de luitenant-kolonel *Riesz*, de kapitein *Geij*, de 1ste luitenant *Keizer* en de tweede luitenant *van Geen* van de artillerie, de luitenant kolonel *Cochius* en kapitein *van der Wijck* van de genie, de luitenant kolonel *Muntinghe*, de majoor *de Leeuw*, de kapiteins *Lacomblé* en *Elout*, de 1ste luitenants *van Stijrum*, *Wagener*, *Schenck* en *Bourdon*, de 2de luitenants *Armand* en *van der Veen* en de sergeant majoor *Veldman* van het 18de regiment infanterie, de kapitein *Leicher* en de luitenant *de Sturler* van de pionniers, en meer andere, welke ik bij eene nadere gelegenheid zal noemen.

Bij deze gelegenheid zijn er slechts twee man gesneuveld en zes man gekwetst onder dezer bevindt zich de eerste luitenant, *Schenck*.

De kolonel *Bischoff* heeft mede oneindig veel dienst gehad van den luitenant ter zee der 1ste klasse *Olijve*, kommanderende de korvet de *Zwaluwe*, doch welken ik het bevel over de landing flottille heb gegeven.

Het getal dooden was in deze actie, hoewel het vuur aanhoudend en hevig tusschen de zeven en acht uren duurde, minder geweest dan in het eerste gevecht, uit de nominatiive lijst welke ik, sub Lett: F hier bij voeg, zal Uwe Excellentie zien, dat wij den 24 gehad hebben

Gesneuvelden	. . . 29	man.
Zwaar gekwetsten	. . 86	„
Ligt gekwetsten	. . 54	„
Totaal	169	man.

en vermist 5 inlandsche matrozen; onder de gesneuvelden bevindt zich de 2de luitenant der mariniers *Serres* van de *van der Werff*; onder de zwaargeblesseerden de luitenant der 2de klasse der koloniale marine *Huiberts* van de *Nassau*, en de luitenant der eerste klasse *van den Ende* van de koninklijke marine.

Mijne generale orde van den 25 juni, sub Litt. G, zal Uwe Excellentie doen zien, hoe uitermate ik over alle officieren en manschappen, die ik de eer heb te kommanderen, voldaan ben; Uwe Excellentie allen te noemen, die zich gedistingueerd of moed betoond hebben, is mij onmogelijk, daartoe zonde ik de naamlijsten van alle equipagien en korpsen moeten inzenden, want een ieder heeft zich wel gedragen; wanneer ik van de scheeps bevelhebbers de speciale rapporten zal hebben bekomen, zal ik Uwe Excellentie dezelve doen toekomen, en nog meer officieren en manschappen noemen; thans bepaal ik mij slechts tot eenige waarvan de diensten mij meer afzonderlijk zijn bekend geworden.

De kapitein ter zee jonkheer *Lewe van Aduard*, kommanderende Z. M. fregat *van der*

Werff, heeft niet opgehouden activiteit en ijver aan den dag te leggen, en in de beide actien heeft hij met beleid en moed gevochten. Op zijnen onderhebbenden bodem hebben zich alle officieren gedistingueerd, maar speciaal de eerste luitenants *Koopman* en *Lans*, en de tweede luitenants *Willink*, *de Koning*, *Rengers* en *Boers*.

De kapitein-luitenant *Tieman* der koninklijke marine, de kapitein-luitenant *Verveer* der koloniale marine, respectivelijk kommanderende de *Dageraad* en *Nassau*, hebben zich mede bij uitstek gedistingueerd.

De kapitein-luitenant *Reim*, kommanderende het *Zeepaard*, de kapitein-luitenant der koloniale marine *Schreijenstein*, en de eerste luitenant *van Ginkel*, het bevel voerende over de korvet *Ajax*, hebben zich mede zonderling wel van derzelver verpligting gekweten.

Bij de flottille hebben uitgemunt de luitenant der 2de klasse *Le Jeune* en *Freudenberg*, kommandanten der kielligters no. 1 en 2, de eerste luitenants *van den Ende* en *Alewijn*, en 2de luitenant *Jolij*, kommandanten der divisien kanonneer-booten, en de luitenant der 2de klasse *Kolf*, kommandant der kanonneer-boot no. 17.

De ondervinding van den kolonel *Bischoff*, is mij bij deze gelegenheid bijzonder te stade gekomen, hij heeft eerst veel toegebragt tot behoud van de gezondheid der troepen, zeer dikwerf inspecteerde hij de transportschepen, om zich te verzekeren, dat alle orders daar strikt wierden geobserveerd, en voor de gezondheid der manschappen werd gezorgd, en naderhand heeft hij met beleid en moed de vijandelijke batterijen genomen.

De luitenants-kolonels *Riesz* en *Cochius*, hebben bij derzelver wapens dezelfde diensten gepresteerd.

De officieren van mijnen staf hebben zich bij alle gelegenheden bijzonder gedistingueerd, en veel al moeijelijke kommissien te verrigten gehad, in het overbrengen van orders in kleine vaartuigen en gedurende het hevigste vuur.

De kolonel *De La Fontaine*, is mij van den aanvang aan, als fungerend chef van den staf en nog meer als een geëxperimenteerd officier, door zijnen goeden raad dienstig geweest, de luitenants-kolonels *Arnould* en *Taets van Amerongen*, de kapitein *Georze*, de eerste luitenant *van Geen*, en de 2de luitenant *de Stuers*, verdienen mijnen hoogsten lof.

Aan den kapitein-luitenant ter zee *Bakker*, chef van den staf der marine, en reeds dikwerf door mij genoemd, heb ik de hoogste verpligting; van het begin der expeditie tot nu toe, heeft hij mij goede diensten bewezen; mijn adjudant *Le Jeune* kan ook nimmer genoeg worden genoemd, alsmede de luitenant ter zee der tweede klasse *van Berkel*, adjudant van den kapit in luitenant *Bakker*.

Eindelijk zijn vele diensten bewezen door den luitenant ter zee der eerste klasse *Buijs*, kommandant van de brik *Siréne*; met dit vaartuig is hij wel niet in het vuur geweest, maar dikwerf met kleine vaartuigen om orders over te brengen, werpen uittebrengen of branders te helpen afweeren. En de eerste officier op de *Nassau*, de eerste luitenant *van Kervel* en de kapitein der artillerie *Theunissen* op dien bodem, hebben zich bijzonder gedistingueerd.

Dadelijk na de overmeestering van de batterijen der vijand, begon men de palen uittehalen om passage voor de schepen te maken, en bereids dienzelfden dag gingen eenige schepen voornit; den 25sten werd hiermede voortgegaan.

Den 26sten, werkten wij op naar de kraton; vermits ik nu vermeende er genoeg voor de eer onzer vlag en wapenen was gedaan, en het belangrijk is den oorlog spoedig te eindigen en Sultan *Badaroedien* in onze handen te krijgen, schreef ik hem den brief, waarvan hierbij, sub Lett. I. afschrift gaat, en te gelijkertijd liet ik alle de kanonneer-booten en eenige ligte vaartuigen tot aan de Hogang en Moesie door zeilen, om allen doortogt aan den Sultan te beletten.

Den 27sten kwam vroegtijdig bij mij aan boord de Pangéran *Adie Pattie Tera*, namens Sultan *Badaroedien*, onder vele protestatien zeggende, dat hij gaarne de regering aan deszelfs broeder wilde afstaan, mits hem eeniglijk werd vergund te *Palembang* te blijven; dadelijk liet ik hem antwoorden, dat zulks niet konde worden toegestaan, maar dat hij zich aan mij moest overgeven, om naar *Batavia* ter dispositie van Uwe Excellentie te worden overgebragt; middelerwijl zeilde ik tot voor de kraton, op een pistoolschot afstand van de wallen; daar zijnde kwam de *Pangéran Adi Pattie Moeda* mij zeggen, dat zijn broeder *Badaroedien* zich aan mijne eischen onderwierp, maar als een laatste weldaad eenig uitstel verzocht, om zijne vrouwen en kinderen tot derzelver vertrek te prepareren, twee dagen heb ik hem gegeven, mits hij dadelijk het geschut van de wallen liet nemen, en dat is heden morgen geschied.

Ik hoop dus spoedig Sultan *Badaroedien*, deszelfs zoon en schoonzoon met het fregat *Dageraad* naar Batavia te zenden, en vervolgens hier met den *Soesoehoenan* de zaken te organiseren, want thans heerscht over al de grootste verwarring.

Deze depêche vertrouw ik aan de zorg van den luitenant kolonel *Taets van Amerongen* Uwer Excellenties aide-de-camp, en den luitenant ter zee de eerste klasse *Koopman*, eerste officier van Z: M: fregat *van der Werff*.

De generaal-majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie en Kommissaris aldaar,
DE KOCK.

De tijd ontbreekt ons om al de bijlagen van het rapport te insereren, wij vergenoegen ons, hier eene plaats te geven aan die gequoteerd litt. D. G. en I.

Bijlage Litt. D.

Aan boord van Z. M. fregat van der Werff, *den 21 junij 1821.*

GENERALE ORDER.

De generaal majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie, brengt ter kennis van de kommanderende officieren der schepen en vaartuigen in deze expeditie geemploijeerd, als mede van alle officieren, onder officieren en manschappen in het algemeen, zoo wel die van de schepen en vaartuigen, als van de landmagt, dat hij ten uiterste te vrede is over het beleid der bevelhebbers, en over den iever en moed, door allen betoond.

Het is alleen aan eenige ongelukkige omstandigheden toeteschrijven, dat wij gisteren de overwinning niet hebben behaald, dan na het geen verrigt is, mogen wij de hoop voeden van in eenen tweeden aanval voorspoediger te zullen zijn.

De generaal majoor verwacht, dat de kommandanten der schepen en vaartuigen derz iver onderhebbende bodems ten spoedigste weder gereed zullen maken, om eenen tweeden aanval te ondernemen; hij verwacht tevens van hun hetzelfde beleid en van allen denzelfden moed; onze zaak is regtvaardig; wij moeten dus ten slotte de overwinning behalen.

De generaal majoor hernieuwt de verzekering dat hij de daden van die, welke zich reeds hebben onderscheiden; (en deze zijn velen) alsmede van die, welke zich nader onderscheiden zullen, aan Zijne Excellencie den Gouverneur Generaal zorgvuldig zal bekend maken.

Deze order zal op alle de schepen en vaartuigen worden voorgelezen.

De generaal majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie.

(was getd:) DE KOCK.

Bijlage Litt. G.

Aan boord van Z. M. fregat van der Werff, *den 25 junij 1821.*

GENERALE ORDER.

De opperbevelhebber weet geene woorden te vinden, die genoegzaam deszelfs genoegen kunnen uitdrukken, over het gedrag, gisteren door de officieren en manschappen, zoo wel van de marine als van de armee, aan den dag gelegd.

De batterijen op het eiland *Gombora* en aan de rivier de *Peladjoe*, zullen in de Nederlandsche geschiedenis steeds bekend blijven, want de aanzienlijke overwinning gisteren behaald, is ons geliefd Vaderland verschuldigd aan het te bewonderen beleid van de respective kommanderende officieren der schepen en vaartuigen en der verschillende korpsen, aan den onverschrokken moed van officieren en manschappen in het algemeen, en aan de voorbeeldelooze eensgezindheid, die er steeds tusschen de land- en zeemagt is aan den dag gelegd. De opperbevelhebber heeft op de schepen nooit anders als *zeelieden* gezien, hoewel zich op de meeste sterke detachementen troepen bevonden, en bij de landing waren er slechts *soldaten*, vermits de schepelingen, met zoo veel spoed aan land gezet, dadelijk de houding van oude troepen vertoonden.

De opperbevelhebber heeft den naam van onzen geëerbiedigden Koning, en dien van onzen geliefden Gouverneur Generaal nog niet ingeroepen; thans durft hij onbeschroomd, zoo wel de zee- als land- officieren en onder-officieren, en verdere manschappen ter zee en te land, namens Zijne Majesteit en namens den Gouverneur Generaal dankzeggen, voor het verrigte tot dus verre; er blijft ons thans nog over den hier nabij gelegen kraton van *Palembang* intenemen; dit werk is, door hetgeen reeds geschied is, zeker gemakkelijker geworden, daar echter onze vijand goed vecht, roept de bevelhebber nog eenmaal uwer aller medewerking in.

Welaan dan, mijne brave kameraden! dat een ieder zich gereed make, om verder voort te gaan: *lang leve de Koning! lang leve de Gouverneur Generaal.*

Deze order zal alomme worden voorgelezen.

De generaal majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie.

(was getd:) DE KOCK.

Bijlage Lett. I.

Aan boord van Z. M. fregat van der Werff, *den 26sten junij 1821.*

De generaal majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie en kommissaris aldaar, heeft bij zijne aankomst in de rivier de *Soensang* aan de Ingezetenen van *Palembang* doen weten, dat hij niet was gezonden om hen den oorlog aan te doen; maar eeniglijk om wraak te nemen over het gehouden gedrag van sultan *Machmoed Badaroedin*.

De generaal betreurt de onheilen, die de oorlog bereids heeft na zich gesleept, en de verliezen, welke de ingezetenen door derzelver hardnekkigheid hebben geleden.

Indien de kraton stormenderhand wordt ingenomen, zal die gewis door de troepen worden vernield, en vele menschen zullen daarbij het leven verliezen.

En vermits er voor den sultan *Machmoed Badaroedin* geene mogelijkheid meer bestaat om ons uit *Palembang* te houden, raad de generaal majoor en opperbevelhebber hem aan, zich aan de genade van het Nederlandsch Gouvernement te onderwerpen, wanneer hij zijn leven en dat zijner landgenooten kan gespaard zien.

De generaal majoor, opperbevelhebber der Palembangsche expeditie.

(was getd.) DE KOCK.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter *Lands Drukkerij*.